

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 123, ЧИСЛО 29, П'ЯТНИЦЯ, 15 ЛИПНЯ 2016 РОКУ

1893

Vol. 123, No. 29, FRIDAY, JULY 15, 2016

\$2.00

Союзівка влаштувала 10-ий український фестиваль

Фестиваль відкрила танцем „Привіт“ Академія танцю ім. Роми Прийми-Богачевської. (Фото: Христя Сизоненко)

КЕРГОНКСОН, Нью-Йорк. – 8-10 липня в Центрі української спадщини „Союзівка“ відбувся 10-ий Фестиваль української культури, який організувала Українська Народна Фундація під патронатом Посольства України у США. Фестиваль відвідали понад 3,000 гостей з багатьох штатів США, з Канади та України.

Дощова погода дещо засмутила організаторів,

але не зашкодила святковому настроєві гостей, яких розважали музикою, піснями і танцями хор „Думка“, Академія танцю ім. Роми Прийми-Богачевської, співаки Оксана Муха, Іво Бобул, Віктор Павлик, скрипаль Василь Попадюк, бандурист Віктор Мішалов, вокаліст-музикант Олег Скрипка.

Були також змагання з поїдання вареників, показ робіт народних майстрів, діяв ярмарок, було

показано фільми про Україну. Відбулися дві забави під музику гуртів „Забава“ та „Удеч“.

Спонсорами свята були Українська Федеральна Кредитова Спілка „Самопоміч“ Нью-Йорк та Український Народний Союз.

Фоторозповідь про фестиваль вміщено на стор. 10-11. Детальніше про фестиваль – в наступному числі.

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Після тисячолітньої перерви...

Петро Часто

20 червня, у день Святої Трійці, на грецькому острові Крит, в головному храмі Іракліону відбулося відкриття Всеправославного Собору. Тривав він до 27 червня. То була грандіозна церковна подія – вже хоч би тому, що від останнього Собору минула тисяча років.

На жаль, у світову пресу потрапило не досить багато докладних інформацій, – мабуть, тому, що така довга перерва не сприяла взаєморозумінню і братньому зближенню між окремими Церквами і в процесі організування цієї епохальної наради не обійшлося без певних незгод.

У результаті на Критському Соборі були відсутні представники чотирьох Православних Церков – Російської, Антіохійської, Грузинської і Болгарської. Можливо, саме це понизило статус Собору – з Вселенського до Всеправославного. Різниця між ними така, що на Вселенських Соборах колись ухвалювалися переважливі рішення догматичного характеру.

Однак, це не применшує значення критської

(Закінчення на стор. 4)

ПІСЛЯ САМІТУ НАТО

Альянс пообіцяв підтримку Україні

Перспектива членства Києва у НАТО виглядає далекою, як ніколи, оскільки Захід шукає можливості для гіпотетичного зближення з Росією. Про це 11 липня написала газета „Нью-Йорк Таймс“, нагадуючи, що після двох днів саміту у столиці Польщі альянс погодився посилити свій східний фланг у відповідь на окупацію Криму російськими військами і розв'язання війни на сході України два роки тому.

Однак після дворічного періоду економічного тиску на Росію деякі члени НАТО і Європейського Союзу підштовхують організації до пом'якшення у взаєминах з Москвою на тлі зростання нетерплячості через надто повільні боротьбу з корупцією і модернізацію української економіки.

На спільній прес-конференції з президентом України Петром Порошенком Генеральний секретар НАТО Енс Столтенберг сказав, що Росія повинна припинити „політичну, військову і фінансову підтримку сепаратистам на сході України. Союзники єдині у підтримці українського суверенітету і територіальної цілісності. Ми не визнаємо і не будемо визнавати незаконну і нелегітимну анексію Криму і ми засуджуємо російську навмисну дестабілізацію сходу України”.

Є. Столтенберг пообіцяв, що альянс допоможе Україні боротися з саморобними бомбами проросійських бойовиків і надасть певну допомогу для того, щоб покращити боєздатність української армії, про що було домовлено раніше.

П. Порошенко побачив у цих словах Є. Столтенберга підтвердження, що НАТО на боці України і пообіцяв провести необхідні реформи. „Вони наблизять нас до критеріїв НАТО, а тоді народ України вирішить, що нам робити далі“, – сказав український президент, маючи на увазі можливий вступ України в НАТО, який Києву обіцяли в 2008 році, але тепер ця обіцянка не на столі.

Та попри всю дружню риторику на саміті, останні кілька тижнів Захід тиснув на Київ, змушуючи його провести вибори в Донбасі, де триває дуже хитке „перемир'я“. Виконання Мінських угод вже кілька місяців як зайшло в глухий кут. А Париж і Берлін намагаються поживити цей процес.

В Білому Домі кажуть, що провідники США, Німеччини, Франції і Італії зустрілися з П. Порошенком окремо на саміті у Варшаві, щоб висловити свою підтримку Україні. Український і

(Закінчення на стор. 13)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Україна та Польща підписали угоду

ВАРШАВА. – Україна та Польща 9 липня підписали Угоду про військово-технічне співробітництво, взаємне постачання товарів та надання послуг військового призначення. Сторони домовилися про військово-технічну співпрацю. Церемонія підписання відбулася у Варшаві в рамках дводенного саміту НАТО. Угоду підписали Міністер оборони України Степан Полторак та Міністер оборони Польщі Антоній Мацеревич. (УНІАН)

■ Українське зерно купує Італія

РИМ. – Експорт українського зерна до Італії зріс торік більше ніж втричі у порівнянні з попереднім роком. Після Франції та Канади – традиційних імпортерів збіжжя в Італію – Україна посіла третє місце. З України завозять передусім фуражне зерно, яке широко використовують у сільському господарстві для відгодівлі худоби і птиці. Друга велика частка – це зерно м'яких сортів, призначених для кондитерської та хлібопекарської промисловості Італії. Збільшенню імпорту українського зерна сприяє зона вільної торгівлі між Україною та Евросоюзом, що діє з 1 січня цього року. Водночас президент Європейського банку реконструкції та розвитку Сума Чакрабарті переконаний, що Україні варто ще багато попрацювати для панування на європейському ринку зернових. (Радіо Свобода)

■ У Росії знищили українську черешню

САМАРА, Росія. – 9 липня „Россільгоспнагляд“ знищив 7.7 тонни української черешні і 19.5 тонни яблук і 19 тонн черешні з Польщі. На кордоні були затримані ще два вантажні автомобілі з продукцією, забороненою до ввезення в Росію. Вилучені овочі і ягоди вивезені на полігон твердих побутових відходів під Самарою і знищені за допомогою бульдозера. У червні на Кубані за допомогою бульдозера знищили 38 тонн полуниці з України. Російські прикордонники 8 липня не пропустили з України 30 залізничних вагонів, що прямували до Казахстану та Киргизстану. Як відомо, на початку липня Росія запровадила додаткові обмеження щодо транзиту через її територію товарів з України до ряду країн Середньої Азії. („Українська правда“)

■ Поліція змінює авта

КИЇВ. – Національна поліція України отримує 651 новий екологічний гібридний автомобіль „Mitsubishi Outlander“. 7 липня Міжвідомча робоча група Міністерства внутрішніх справ і Міністерства природи схвалила проєкт для заміни автотранспортного парку поліції автомобілями з гібридною силовою установкою. Програма розроблена у співпраці з державними та комерційними структурами Японії в рамках „Київського протоколу“. Сучасні автомобілі замінять застарілі радянські авта ВАЗ і УАЗ. Нове авто поєднує бензиновий і два електромотори з приводом на всі колеса і можливість працювати тільки на електричному приводі та має унікальні технічні характеристики. („Українська правда“)

■ Загинула рекордна кількість цивільних

КИЇВ. – За червень на Донбасі встановлена найбільша кількість загиблих серед цивільного населення з серпня 2015 року, йдеться у доповіді Управління ООН з координації гуманітарних питань. Червень відзначився інтенсивними бойовими діями у зоні конфлікту на сході України. На Донбасі загинули 12 цивільних осіб, а ще 57 були поранені. З початку конфлікту на Донбасі понад 21 тис. осіб були поранені, 9,400 загинули. З них близько 2,000 були цивільні. (BBC)

■ Українці поїдуть на Олімпіаду

КИЇВ. – Борцям вільного стилю Оксані Гергель та Андрієві Квятковському 9 липня повернули заслужені олімпійські ліцензії для участі в іграх в Ріо-де-Жанейро. Раніше трьох українських борців відсторонили від участі у Іграх за вживання забороненого препарату мельдонію. Окрім О. Гергель і А. Квятковського в цьому списку був також Ален Засєєв. (УНІАН)

ПСЕВДОІСТОРІЯ

Українофоб у мантиї декана

Олександр Гаврош

Війна проти України точиться не тільки на фронті, але й у глибокому тилу. Доказів цьому – предостатньо.

У 2015 році декан історичного факультету Ужгородського національного університету Володимир Фенич видав книжку з претензійною назвою: „Угорська Русь і „Ганнібалова присяга“: початки інтелектуального завойовання Закарпаття Україною“. У ній доцент УжНУ на півтори сотні сторінках розглядає статті Михайла Драгоманова та його послідовників про Закарпаття. Власне книжку складають цитати з праць та коментарі до них самого В. Фенича. Але що це за коментарі! Відверто кажучи, я давно такої антиукраїнської книжки не читав. Декан історичного факультету сповнений такої великої зневаги до М. Драгоманова та його послідовників, яких називає не інакше, як „емісарами“, до всього українського, що не віриться, що книжка датована 2015 роком, коли від російської агресії гинули сотні наших вояків.

Сам опус В. Фенича з погляду науки нічого з себе видатного не представляє. Коментування – на студентському рівні, жодної наукової новизни чи нового факту там нема. Але от дух, яким просякнута книжка, викликає не тільки подив, але й обурення.

„Карпатська Україна“ для горе-вченого лише „німецько-нацистський проєкт“. З ідеї возз'єднання Закарпаття з Україною він відверто знущється. Інакше, як у лапках, це слово не вживає. Не хоче бачити декан історичного факультету у цьому очевидного поступу, коли дві частини одного й того ж етносу по обидва боки Карпат нарешті возз'єдналися в одному державному утворенні. Для нього це тільки „сталінська анексія“.

Метода В. Фенича, як і у всіх маніпуляторів, традиційна: висмикнути цитату, яка йому підходить, і промовчати про десять інших того ж автора, які заперечують думку маніпулятора. Так, наприклад, він бере угорське прислів'я, яке знайшов в Олександра Духновича, і видає його ледь не за патріота Угорщини, коли насправді всі праці будителя свідчать про протилежне. Цікаво, що до Угорщини, угорської політики, що здійснювала небачено жорстоку мадяризацію у краї, в українофоба у мантиї декана претензій нема. Всі дорікання – М. Драгоманову, його послідовникам, українським історикам за те, що „завойовали“ Закарпаття, чи то пак „Угорську Русь“.

У цілому книжка абсолютно вкладається у сучасні концепції про Закарпаття, що пропагуються Москвою чи Будапештом. М. Драгоманов – зло, Карпатська Україна – зло, возз'єднання – зло, все українське – зло. Чомусь не говорить автор про те, як було Закарпаття „возз'єднано“

з Чехословаччиною у 1919 році, коли чеські війська обсадили край без згоди місцевих мешканців, чи як відбулося „возз'єднання“ з Угорщиною у 1939 році, коли полягло сотні жертв військової окупації.

В останньому інтерв'ю декан історичного факультету не приховує, що має амбіційні плани. Однак, Геродотом для Закарпаття він точно не стане: рівень не той. Його коментарі порівняно з думками М. Драгоманова виглядають просто мізерними, хоч його весь час пориває у політику. За всевладдя Віктора Медведчука він був вірним членом Соціал-Демократичної партії України (об'єднаної). Коли ж на трон зійшов Віктор Янукович, В. Фенич став членом Партії Регіонів. Де українофоби, там і наш „герой“.

„Праця“ В. Фенича видана під грифом Міністерства освіти України та Ужгородського національного університету. Я звернувся за коментарем до двох зазначених у книжці рецензентів – Романа Офіцинського та Миколи Олашина. Виявляється, вони нічого не рецензували, книжку побачили вже надрукованою і так само обурені прочитаним. Отже, декан історичного факультету ще й вчинив злочин. Той, хто звинувачує інших в необ'єктивності, сам відверто бреше.

В.Фенич не тільки паплюжить українську концепцію історії. Він організовує зустріч на факультеті з сумнозвісним ідеологом новітнього русинства Павлом-Робертом Магочієм або й сам їздить за кордон виступати перед українофобами, що згуртувалися у русинських організаціях Словаччини. Служба безпеки України повинна перевірити вояжі цього резидента-історика, якому так не до вподоби український характер краю.

Деканом історичного факультету вірного члена Партії Регіонів переобрали під тиском у листопаді 2013 року, за кілька тижнів до початку Революції Гідності. Але він і далі керує ідеологічним факультетом, попри кардинальні зміни у державі. Як бачимо, своїх поглядів В. Фенич і не думає зрікатися. Наче міністром освіти все ще залишається його соратник по духу Дмитро Табачник.

Громадська організація „Всеукраїнська люстрація“ вже підняла голос за звільнення з посади декана колишнього прислужника режиму Віктора Януковича, який публічно називає українців „коляборантами нацистського режиму“.

Люстрація повинна торкнутися не тільки суду чи правоохоронних органів. Українофобам не місце на будь-якій керівній посаді! Доки ми це не збагнемо, доти триватиме війна. Бо „п'ята колона“ вмילו її розпалює зсередини, послаблюючи нас перед зовнішнім агресором.

Ужгород

АКТУАЛЬНА ПОДІЯ

В обороні української мови

Звернення громадських організацій, експертів, окремих членів Координаційної ради з питань застосування української мови в усіх сферах суспільного життя України при Міністерстві культури України (до 20-ої річниці ухвалення Конституції України)

20 років тому Конституція України підтвердила запроваджений у жовтні 1989 року статус української мови як державної і в статті 10 встановила: „Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України“.

Всупереч вимогам Конституції України в Україні вже чотири роки застосовують юридично нікчемний закон „Про засади державної мовної політики“, який підважує статус української мови як державної, блокує реалізацію положення частини першої статті 10-ї Конституції України, служить інструментом русифікації, а відтак загрожує національній безпеці України та самому її існуванню. Цей закон був ухвалений завдяки старанням злочинної влади колишнього Президента України Віктора Януковича, який проігнорував численні протести української громадськості. Нинішня влада практично демонструє солідарність у під-

тримці юридично нікчемного закону через саботування кроків тих законодавців, які прагнуть виправити деформовану мовну ситуацію.

Майже два роки тому 57 народних депутатів України звернулися з поданням до Конституційного суду України щодо конституційності Закону України „Про засади державної мовної політики“. Однак, голова Конституційного суду України, який мав бути звільнений зі своєї посади Президентом України відповідно до постанови Верховної Ради України „Про реагування на факти порушення суддями Конституційного суду України присяги судді“ від 24 лютого 2014 року, ч. 775-VII і, таким чином, вже понад два роки є нелегітимним керівником найвищого в державі суду конституційної юрисдикції, півтора року не ставить зазначене конституційне подання на розгляд.

(Закінчення на стор. 9)

ГЕОПОЛІТИЧНІ РЕАЛІЇ

Замість Барака Обами...

Альона Гетьманчук

Поки Джон Кері летів через Київ, дуже схоже на те, що його бос, Президент Батрак Обама, робить свою прощальну європейську подорож, відвідуючи саміт НАТО у Варшаві. Дивне відчуття: Б. Обама вдруге за другу каденцію президентства перебуває в годині льоту від України, у Варшаві, але Україна не входить до його маршруту.

І ми, у Києві, так само можемо констатувати те, що я обережно передбачала на початку року у своїй записці: Президент Б. Обама готується увійти в історію як перший президент США за часів незалежної України, який жодного разу не відвідав Україну з хоча б короткою візитом. І можливо, ще ніколи в історії незалежної України візита Президента США не був настільки затребуваною, враховуючи безпрецедентну в наші часи зовнішню агресію і спроби побудувати на уламках пронизаного корупцією постсовка нову Україну.

Мої співрозмовники, деякі високопоставлені американські дипломати, запевняли мене, що насправді непотрібно приділяти стільки уваги візити Президента Б. Обами, оскільки і віце-президент Джо Байден має достатній карт-бланш, щоб говорити від імені президента в українському питанні і надсилати відповідні сигнали. Очевидно, вони лукавлять: візити американських президентів – це сигнали самі по собі, безвідносно, які словесні сигнали вони надсилають під час візитів. Так, не треба робити з візити фетиш, але треба принаймні спробувати серйозно проаналізувати причини, з яких Б. Обама не прийняв запрошення відвідати Україну, і зробити відповідні висновки.

Ризикну припустити, що в часи незалежної України у США навряд чи був інший президент, якому Україна була б настільки нецікавою з політичної точки зору і настільки далекою з точки зору емоційної прив'язки. Навіть при тому, що впродовж півтора року Б. Обама був змушений постійно чути слово „Україна“, і постійно думати, яким чином реагувати на те, що відбувається навколо цього слова. А на зустрічі з тоді ще Прем'єром Арсенієм Яценюком навіть зізнався, що більше уваги, ніж Україні, йому доводилось в перший рік після анексії Криму приділяти тільки Сирії.

Навіть колеги Б. Обами в Демократичній партії, зокрема і ті, що працювали в адміністрації Біла Клінтона, досить неприємно вражені тим, наскільки легковажно Білий Дім Б. Обами підходив до українського питання. Мовляв, складно навіть уявити, щоб за інших адміністрацій, Білий Дім, наприклад, надав таке поле для самодіяльності заступникові Держсекретаря (у нашому випадку Вікторії Нуланд) у веденні таких важливих і чутливих переговорів з Росією, які вона понад півроку здійснює у діалозі з Владиславом Сурковим навколо виконання Мінських домовленостей.

Звісно, той факт, що ніхто вчасно не допоміг Б. Обамі „загорітись“ Україною, і відтак недостатній рівень інтересу до нашої країни може бути лише однією – і зовсім не основною – з причин, чому запити та запрошення української сторони не находили достатньої підтримки у Білому Домі.

Очевидно, є й інші причини. Це, зокрема, неспроможність української влади продемонструвати за два останні роки жодної видимої історії успіху, яку американський президент, перебуваю-

ючи у Києві, міг би позиціонувати як досягнення і його адміністрації. Всі важливі реформи нагадують улюблені українцями надкушені яблука – вони лише понадгризли стару систему, але ще не проковтнули її.

Очевидно, що Б. Обама так само не хотів робити персонального подарунку своєю візитом Президентові Петрові Порошенко, який, – і про це, не особливо приховуючи, кажуть в неформальних розмовах представники нинішньої адміністрації США – не має особливої довіри у Білому Домі. Під питанням його політична воля боротись з олігархами і руйнувати корупційні схеми, його власне збагачення на тлі загального збідніння в Україні. Однак, тут варто нагадати, що дуже серйозне розчарування Президентом Віктором Ющенком і політичним хаосом в Україні не завадило Джорджеві Бушеві-молодшому у 2008 році залетіти до Києва по дорозі на аналогічний саміт НАТО у Букарешті. Та й власне тепер Б. Обама міг використати свою візиту як умову і важіль впливу на прискорення тих чи інших реформ.

Деякі колеги у Вашингтоні також кажуть, що своєю візитом до Києва Б. Обама не хотів зайвий раз дратувати Володимира Путіна і підігрівати російську пропаганду, допомагаючи їй представити США як сторону конфлікту. Б. Обама від початку не хотів бути на 100 відс. залученим у вирішенні російсько-українського конфлікту, оскільки в його оточенні було резонне переконання: за термін президентства Б. Обами досягнути видимої перемоги над В. Путіним неможливо.

Понад те, в американських урядових колах нема до кінця розуміння того, як, власне, має виглядати ця видима перемога над В. Путіним, котру можна було б достойно продати американському виборцеві. І чи провал путінського режиму дорівнює провалу Росії. У лексикон як урядовців, так і аналітиків у Вашингтоні вже потрохи входить поняття „менеджмент провалу Росії“, але, очевидно, що реагування на цей виклик стане більш актуальною темою для наступних адміністрацій. Нинішній адміністрації, в свою чергу, важливо так само не допустити провалу України. Чи то безпекового, чи то політичного, чи фінансового. І в цьому полягає обрана генеральна лінія нинішньої адміністрації. А вже подальша доля України – розвиток чи, не дай Боже, занепад, стане теж проблемою наступної адміністрації.

А що ж Дж. Кері? Кері – добрий фахівець з Близького Сходу, професійний політик, добре вміє засвідчувати єдність американської позиції, незважаючи на те, що з Б. Обамою у нього непроста історія стосунків, і деякі рішення нинішньої адміністрації (перезавантаження з Кубою) народжувались взагалі без нього як держсекретаря. Добре, що наші друзі в адміністрації переконали його вшанувати Україну візитом.

Україна сьогодні для США і Заходу, перефразовуючи клясика, – це головний біль, який завжди з тобою. Щоб бути цікавою та важливою для Вашингтону, як і для будь-якої іншої столиці, нам треба для початку перевести головний біль з режиму постійної мігрени в поодинокі спазми.

„Українська правда“, 7 липня

Альона Гетьманчук – директор Інституту світової політики, Київ,

ГЕОПОЛІТИКА

Чого хоче Вікторія Нуланд?

Володимир Манько

22 червня офіційний представник Державного департаменту США у справах Європи та Евразії Вікторія Нуланд знову відвідала Київ. Головне питання порядку денного – врегулювання конфлікту в Донбасі. Візита була неофіційна. Після Києва В. Нуланд вирушила до Москви. У Києві вона зустрічалася з Президентом Петром Порошенком, речником парламенту Андрієм Парубієм, Міністром закордонних справ Павлом Клімкіном.

Київська преса висловила певність, що В. Нуланд схилиє українську владу до негайного

проведення виборів на невідконтрольних територіях. У будь-якому випадку це має відбутись до президентських виборів у самих Сполучених Штатах.

Чому так? По-перше, Президент Барак Обама просто не хоче передавати у спадок своєму наступникові – ким би він не був, демократом чи республіканцем, – український конфлікт. Адже йдеться про американсько-російські стосунки, яким новий президент міг би надати нового поштовху. А може й не надати. Тобто у нього буде поле для маневру. А з конфліктом в Донба-

(Закінчення на стор. 12)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Прилетіли до Золочева

ЗОЛОЧІВ, Львівська область. – 9 липня поблизу села Лісові Золочівського району на сільській дорозі приземлився двомісний літак RV-8 з двома громадянами Литви та Латвії на борту, який летів з київського летовця „Чайка“ до Львова. Пасажири травм не отримали, а сам літак зазнав технічних пошкоджень. (BBC)

■ Показали фільм про секс-працівниць

КИЇВ. – Розповідь про жінок комерційного сексу – фільм „Білий танець“ показали 9 липня у Києві. За 17 хвилин були показані історії трьох секс-працівниць і сутенерки. Режисер фільму Ксенія Кравцова говорить, що була домовленість не показувати фільм по телевізору – у багатьох є родини і діти, в яких після оприлюднення такої інформації можуть виникнути проблеми. Представники громадських організацій під час дискусії після фільму повідомили, що тільки у Києві у секс-індустрії працює близько 30 тис. осіб. За минулий рік Національна поліція виявила 102 потерпілих від торгівлі людьми і почала 111 кримінальних проваджень за цими фактами. Тільки на дитячу гарячу лінію „Ла Страда-Україна“ протягом 2015 року зателефонувало понад 38 тис. осіб, зокрема з питань трудової та сексуальної експлуатації неповнолітніх. (Радіо Свобода)

■ Джамала співала на Донбасі

КРАМАТОРСЬК. – Понад 10 тис. людей прийшли 6 липня на концерт українських зірок на чолі з Джамалою у Краматорську, який день раніше святкував другу річницю звільнення від російських терористів та їхніх поплічників. Сама співачка виклала на своїй сторінці у Facebook невеличкий фотозвіт і написала: „Краматорськ, дуже дякую!“ („Укрінформ“)

■ В Естонії навчили парамедиків для України

ТАЛЛІН. – Естонська волонтерська організація підготувала для України у Військово-медичній академії 80 парамедиків. Про це повідомила 7 липня член організації „Вільна Україна“ Наталія Олянішина. Термін навчання становив 10 днів, після цього їх забезпечили уніформою і комплектами медичної допомоги і відправили в Україну. Загалом випустили чотири групи парамедиків. Підготовка першої розпочалась у березні 2015 року. Починається навчання бригади лікарів, які працюватимуть на лінії зіткнення. („Укрінформ“)

■ Кам'янка позбулася Кузнєцова

КАМ'ЯНКА, Рівненська область. – На виконання закону про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки 22 червня в селі Кам'янка демонтовано пам'ятник Миколі Кузнєцовові, радянському диверсантові-розвідникові, агентові НКВД. Під час Другої світової війни він виконував терористичні та провокаційні завдання радянського командування, які мали на меті викликати терор у відповідь з боку німецької окупаційної влади проти українського населення і спровокувати мирних мешканців на партизанку. Він вбивав керівників німецької адміністрації в Рівному та Львові. (Євген Цимбалюк)

■ Народилися п'ять немовлят

ОДЕСА. – В обласному пологовому будинку 24 червня Оксана Кобелецька народила трьох хлопчиків і двох дівчат вагою від 1.1 до 1.8 кілограма. У цій родині уже росте трирічна донечка. Сім'ї надана трикімнатна квартира у новому будинку. Мама і її діти забезпечені всім необхідним. Батьки уже придумали для малят імена: Денис, Дарія, Владислав, Олександра і Давид. (Сергій Горицьвіт)

■ В Україні буде чемпіонат Європи

БУДАПЕШТ. – Україна 9 липня отримала право на проведення чемпіонату Європи зі стрибків у воду в 2017 році. Таке рішення прийняв виконавчий комітет Європейської ліги плавання. Місцем проведення буде Палац водних видів спорту „Ліко-арена“ в Києві. („Українська правда“)

АМЕРИКА І СВІТ

■ В Австралії є переможець виборів

СІДНЕЙ, Австралія. – Після виборів до парламенту в Австралії, які відбулися 2 липня, нарешті стало відомо, хто їх виграв. Політичний параліч країни закінчився 10 липня, коли Прем'єр-міністр Малколм Тирнбул оголосив, що його консервативна коаліція виграла вибори. Офіційне обчислення голосів ще не закінчено, але 11 липня коаліція здобула своє 76-те місце в парламенті, таким чином маючи досить місць на правлячу більшість. („The Sydney Morning Herald”)

■ Американці не згодні з FBI

НЮ-ЙОРК. – Більшість американців не погоджуються з рішенням Федерального Бюро Розслідувань (FBI), яке рекомендувало, щоб демократичний кандидат на президента Гиларі Клінтон не була звинувачена у кримінальних злочинах за те, що вживала свій приватний комп'ютер для електронної пошти, коли була Державним секретарем США. Згідно з вислідами опитувань, які провели агенція новин „Ей-Бі-Сі Нюз” і газета „Вашінгтон Пост” 6-7 липня, 56 відс. американців не згодні з цим висновком FBI, а тільки 35 відс. погоджуються. Майже 90 відс. республіканців критикують рішення, але майже дві третини демократів згодні з ним. Приблизно 60 відс. незалежних виборців вважають, що FBI помилилося. („ABC News”)

■ Виклик процедури про вихід з ЕС

ЛОНДОН. – Кілька авторитетних британських правників працюють над юридичним викликом, що має запобігти запровадженню в життя результатів референдуму про вихід країни з Європейського Союзу. Перед тим, як уряд запровадить автоматичну процедуру виходу з ЕС, ще мусять відбутися парламентські дебати. Юридичний виклик може лише поглибити політичну й фінансову бурю, викликану референдумом від 23 червня. Група, яка складається з восьми юристів, обрана з кількох юридичних фірм, включно з „Бідманс”, яка спеціалізується в правах людини, хоче оскаржити референдум про вихід з ЕС в судових інстанціях. Вони розраховують на те, що їх ініціатива швидко перейде на розгляд вищих інстанцій, включно з Верховним судом. Якщо процедури відбуватимуться згідно з пляном, рішення повинно бути зроблене до вересня. У центрі юридичного виклику є питання, чи уряд, покликаючись на ст. 50, яка автоматично включає дворічний механізм виходу з ЕС, і прем'єр-міністр мають право запровадити процедуру виходу без дебатів усього парламенту і голосування британських законодавців. Переважна більшість британських законодавців виступає проти виходу країни з ЕС. („Голос Америки”)

■ Знайдено цвинтар філістимлян

АШКЕЛОН, Ізраїль. — На південному побережжі Ізраїля недалеко від старовинних стін Ашкелона, великого філістимлянського міста з XII-VII ст. до Різдва Христового, знайдено цвинтар. Інформації про цю цікаву історичну знахідку оприлюднено 10 липня. В Біблії філістимляни описані, як поганські вороги ізраїльського народу. Найбільш знаний з них був велетень Голят. Але у понад 200 похованнях на кладовищі виявлені ювілерні вироби та пахучі олії. Розкопками, які тривали 30 літ, керувала команда археологів з Гарвардського університету, Бостонського коледжу, Вітон-коледжу в Іліной та Трой-університету в Алабамі. („United Press International”)

■ Легкоатлетку таврували „зрадницею”

МОСКВА. – Російським легкоатлетам заборонено брати участь в Олімпіаді-2016 через масове застосування заборонених медичних засобів серед спортсменів, не раз з допомогою уряду. Однак, легкоатлетка з стрибків у довжину Дарія Клішіна отримала винятковий дозвіл від Міжнародної асоціації легкоатлетичних федерацій (IAAF) змагатися на Олімпіаді, оскільки давно не проживає в Росії і не представляє Росію на Олімпіаді. Це викликало хвилю критики в Росії, де її у соціальних мережах таврувано „зрадницею”. („Newsweek”)

Відзначено Акт відновлення української держави

Сергій Багрянний

Покладання квітів до місця загибелі Дмитра Мирона-Орлика. (Фото: Українська інформаційна служба)

КИЇВ. – 30 червня в Україні відзначили 75-ту річницю Акту відновлення української держави, проголошеного 30 червня 1941 року ОУН(б) у Львові. На важливості цієї події наголосив Генеральний секретар Світового Конгресу Українців Стефан Романів, який виступив перед депутатами Київської міської ради.

В столиці громадські вшанування відбулися біля Оперного театру – місця загибелі голови Проводу ОУН(б) на східно-українських землях Дмитра Мирона-Орлика, застреленого нацистами 25 липня 1942 року. В урочистому заході взяли участь керівники Українського інституту національної пам'яті, ОУН(б), Центру національного відродження, Національного науково-дослідного інституту українознавства, Української Всесвітньої Координаційної Ради, Молодіжного Націоналістичного Конгресу, представники інших громадських об'єднань.

„Саме Дмитро Мирон-Орлик мав готувати проголошення Акту відновлення української держави восени 1941 року в Києві. Двічі після 30 червня 1941 року його заарештовували німецькі окупанти, але двічі він тікав з-під варті. Під час останньої втечі трагічно загинув”, – розповів під час покладання квітів до меморіальної дошки директор Українського інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович.

У цей день відбулася Міжнародна наукова конференція „Український визвольний рух 1920-1950-х років: ідея державності та її реалізація”. Серед її учасників були науковці та гості з України, Німеччини, Великобританії, США, Австралії, Литви. Заходи з відзначення цієї дати відбулися також в інших містах України, зокрема у Львові.

Після тисячолітньої...

(Закінчення зі стор. 1)

зустрічі, адже у ній взяли участь 166 делегатів від 10 Православних Церков, а загальна кількість їх вірян перевищує 300 млн. осіб по всьому світі.

Щодо відсутності на Критському Соборі Патріарха Російської Православної Церкви Кирила, то тут можна, навіть не вдаючись до жодної конспірології, назвати дві головні причини: по-перше, Москва не перестала боротися з Константинопольським – він же Вселенський – Патріархом Варфоломієм за визначальний вплив у православному світі; по-друге, і це не менш дратівливе для Кирила, – його острах перед реальною перспективою визнання Константинополем незалежності Української Православної Церкви від Москви.

Також чинником відчутного тертя між різними Церквами було заплановане обговорення стосунків і відновлення живильних зв'язків світового православ'я з Римо-Католицькою Церквою.

Як стало відомо, „українське православне питання” не сплигло на порядок денний Собору. Річ тут не так у контрпозиції Патріарха Варфоломія, як у нехристиянській самодостатності Грузинської та Болгарської Церков, яким здається, що православний світ – досконалий і нема потреби щось у ньому змінювати.

Тим часом православна Україна – занадто помітне явище, аби можна було його ігнорувати. Аргументи, чому Константинопіль повинен визнати автокефалію українського православ'я, були викладені у листі до Патріарха Варфоломія, ухваленому на Архиєрейському Соборі в Києві на початку травня, коли Українська Православна Церква Київського Патріархату відзначала 50-річчя служіння Патріарха Філарета та Київській митрополіччій катедрі.

Про зміст цього листа – написав секретар Священного синоду УПЦ КП Архієпископ Євстратій:

„Архиєрейський собор констатував очевидний факт: канонічні правила Православної Церкви не визначають конкретної процедури набуття тією чи іншою Церквою автокефального статусу. Питання, які не врегульовані законами, зазвичай розв'язують на підставі прецедентів. Для нас історично найближчим є прецедент з визнанням Православної Автокефальної Церкви Польщі 1924 року. Православна Церква в Польщі є історичною частиною і продовжувачем традиції саме Київської митрополії Константинопільського Патріархату, яка діяла до 1685-1686 років, до анексії Московським Патріархатом. Та коли було відновлено державність Польщі, там-

тешні православні соборним рішенням відкинули залежність від Москви й вирішили існувати на засадах автокефалії. По суті, те саме зробив і Київський Патріархат в Україні... Стратегічно визнання Української Церкви дасть змогу Константинополеві розв'язати проблему боротьби з Москвою за вплив на свою користь. Всі амбіції Московського Патріархату побудовані на тому, що це найбільша Православна Церква. Але практично 40 відс. структури Московського Патріархату – це його храми в Україні. Без України Московський Патріархат стає меншим удвічі. З церковного фантому Радянського Союзу, з Церкви імперії він має перетворитися на Церкву лише російського народу...”

Слід згадати про ще один чинник боротьби за незалежність українського православ'я від Москви. 16 червня Верховна Рада голосами 245 депутатів ухвалила Звернення до Патріарха Варфоломія з проханням визнати автокефалію Православної Церкви в Україні.

Як практично це може вирішитися? Думка відомого київського релігієзнавця Віктора Єлєнського:

„Чітких канонів як тоді не було, так і тепер нема. Але є вже більш-менш зформована і зрозуміла всім традиція. Формувалася вона на прикладі надання автокефалії таким Церквам, як, наприклад, Сербська. Патріарх Константинопільський видає томос, у якому пише таке: зважаючи на те, що сербський і хорватський народи створили свою державу і що до мене звернувся король, я дарую цей томос про автокефалію Сербської Православної Церкви... Те, що на Критському Соборі українське питання не розглядалося, Москву вдовольняє, бо якби розглядалося, то виникла б дискусія, на якій проти московської позиції висувалися б серйозні аргументи. Та важливіше тут є те, що Москва не вдалося нав'язати процедуру, за якою автокефалію певної Церкви мали підтверджувати всі 14 Церков православного диптиху консенсусом. За такими правилами Українська Церква ніколи не дістала б автокефалії. Тому „українське питання” сьогодні відкрите і шанси на односторонній томос Патріарха Варфоломія тепер значно вищі, ніж раніше...”

Всеправославний Собор на Криті закінчився 26 червня урочистим Богослужінням. Від цього часу Святий і Великий Собор стає постійним органом Православної Церкви. Серед головних критських рішень: Православна Церква, не відступаючи від своєї віри, має намір вести діалог з іншими християнськими Церквами; делегати Собору засудили війни і збройні конфлікти в усьому світі; щодо шлюбів, то Собор висловився у традиційному ключі: шлюб – це союз між чоловіком і жінкою.

Прем'єр Канади Трюдо відвідав Україну

Угоду про вільну торгівлю між Україною та Канадою підписують Перший віце-прем'єр-міністер – міністер економічного розвитку і торгівлі Степан Кубів та Міністер Канади з міжнародної торгівлі Христя Фріланд. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Прем'єр-Міністра Канади)

КИЇВ. – Президент України Петро Порошенко 11 липня урочисто зустрів Прем'єр-міністра Канади Джастина Трюдо, який прибув в Україну з офіційною візитом.

На площі перед будинком Адміністрації Президента було встановлено Державні прапори України та Канади. Пролунали гимни двох держав. Президент України та Прем'єр-міністер Канади оглянули стрій воїнів Почесної варти, привітали Державний прапор України укланом голови та представили делегації своїх країн.

Після офіційної церемонії зустрічі розпочалися українсько-канадські переговори.

Була підписана Угода про зону вільної торгівлі між Україною та Канадою, яка діятиме протягом семи років. Угоду підписали Перший віце-прем'єр-міністер – міністер економічного розвитку і торгівлі Степан Кубів та Міністер Канади з міжнародної торгівлі Христя Фріланд.

П. Порошенко звернувся до Дж. Трюдо з проханням продовжити терміни перебування канадських військових інструкторів, які навчають українських військовослужбовців. Канадські військові інструктори мають залишитись

до березня 2017 року.

Президент П. Порошенко згідно з результатами зустрічі зазначив, що Канада та особисто очільник її уряду є справжнім другом України, підкреслив, що дружні відносини між країнами базуються на спільних цінностях, демократії, повазі до свобод громадян, верховенстві права, непорушності кордонів та територіальної цілісності країни. Він нагадав, що Канада була першою державою, яка визнала незалежність України у грудні 1991 року, а після захоплення Росією кримського півострова запровадила санкції проти Росії.

У свою чергу, Дж. Трюдо підкреслив, що Канада уважно стежить за розвитком ситуації на Донбасі та процесом виконання Мінських домовленостей. Канада залишається партнером у захисті суверенітету та територіальної цілісності України.

Він висловив переконання у необхідності тиску на Росію з метою спонукання її до виконання Мінських домовленостей.

Офіційне інтернет-представництво
Президента України

Президент України Петро Порошенко та Прем'єр-міністер Канади Джастин Трюдо оглядають стрій воїнів Почесної варти. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Занепадає патріотизм в США

ПРИНСТОН, Нью-Джерсі. – У 240-річчя незалежності країни лише 52 відс. дорослих мешканців США „надзвичайно гордяться” тим, що вони є американцями. Висліди опитування компанії „Гелуп” були оприлюднені 1 липня. Після терористичних атак 11 вересня 2001 року американський патріотизм зростав і досягнув 70 відс. в 2003 році, але від того часу почав занепадати. Найбільший занепад патріотизму спостерігається серед молодих людей віком 18-29 років, де рівень знизився від 60 відс. у 2003 році до 34 відс. минулого місяця. Найвищий рівень проявився серед республіканців (68 відс.), консерватистів (61 відс.) та старших осіб віком 50-64 років (64 відс.). (www.gallup.com)

■ Применшили масштаб нападів

МЮНХЕН. – Понад шість місяців тому, в надвечер'я Нового року, групи нападників переслідували жінок в Кельні, Гамбурзі, Дюсельдорфі та інших містах Німеччини. 10 липня мюнхенська газета „Sueddeutsche Zeitung” і агенції новин „NDR” і „WDR” оприлюднили поліцейні звіти, які виявили, що попередні обчислення щодо кількості нападників та жертв були применшені. Уряд тепер визнає, що понад 1,200 жінок зазнали нападів від понад 2,000 чоловіків по цілій країні. Попередні офіційні звіти подавали, що нападників та жертв було кілька десятків. Понад половину з 120 затриманих нападників є чужинцями, котрі прибули в країну за минулий рік. („The Washington Post”)

■ Новий мінімальний вік одруження

РІЧМОНД, Вірджинія. – У Вірджинії від 1 липня прийнято новий закон, який встановлює мінімальний вік 18 років для одруження. В 2004-2013 роках приблизно 4,500 молодих осіб віком нижче 18 років одружилися у Вірджинії. З них понад 200 не мали 16 років. У США є шість штатів, де дівчата можуть брати шлюб за дозволом батьків, не маючи 16 років. („The Washington Post”)

■ Британія має нового прем'єра

ЛОНДОН. – Після резигнації Прем'єр-міністра Дейвіда Камерона аналітики сподівалися тривалої виборчої кампанії між двома кандидатами: Міністром енергетики Андреею Лідсом та Міністром внутрішніх справ Тересою Мей. Але 11 липня А. Лідсом несподівано зняла свою кандидатуру. Внаслідок цього 59-літня Т. Мей офіційно очолила Консервативну партію. 13 липня вона стала 76-им прем'єр-міністром країни, але тільки другою жінкою. Першою була Маргарет Течер в 1979-1990 роках. („The Washington Post”)

■ Падіння економіки в Росії

ВАШІНГТОН. – Міжнародний Валютний Фонд (МВФ) у звіті про Росію 13 липня прогнозував негативний рівень економіки Російської Федерації до кінця року. „Зниження цін на нафту та необхідне коригування бюджету утримуватиме економіку в стані рецесії в 2016 році з очікуваним зниженням реального валового продукту на рівні 1.2 відс.”, – зауважується в доповіді МВФ. В перспективі потенціал економічного зростання в Росії прогнозується на рівні приблизно 1.5 відс., враховуючи умови несприятливої демографії та відсутності істотних структурних реформ, спрямованих на підвищення продуктивності праці. („Укрінформ”)

■ Сепаратисти віддали документи співака

МІНСЬК, Білорусь. – На зустрічі Тристоронньої контактної групи в Мінську 13 липня представник сепаратистського угруповання „ДНР” Денис Пушилін передав спеціальному представникові Організації Безпеки і Співробітництва у Європі Мартінові Сайдіку документи загиблого на Донбасі українського бійця, оперного співака Василя Сліпака. М. Сайдік не зміг пояснити, звідки в Д. Пушиліна ці документи і порадив звертатися до нього самого. Раніше донецькі сепаратисти публікували фотографії документів В. Сліпака і заявляли, що знайшли їх у кишенях бронжилета, що був залишений на місці смертельного поранення бійця. (Радіо Свобода)

Передплачуйте і читайте „Свободу”

- Понад 120 років на службі діаспори
- найповніша інформація з життя українських громад в Америці
- електронний архів – www.svoboda-news.com

Відділ передплати:

973-292-9800 дод. 3042

Почути рідну пісню

16 червня Верховна Рада України ухвалила закон, згідно з яким українська пісня в радіоетері дістає 35-відсоткові квоти. Це не 100-відсоткові, але наразі краще, ніж було дотепер. Як би ми не дивувалися з очевидного абсурду, але й після Революції Гідності, після всенародного вибуху чистого почуття любові до України, сердечної уваги до рідної мови і культури, русифікаторські чинники в українському суспільстві, зокрема в державних структурах, не лише зберігалися, але й мали тенденцію до посилення. Доходило до того, що від російської пісні неможливо було схватитися – вона і лише вона звучала на вулицях міст, в автобусах, поїздах, в маршрутних таксі.

Згаданий закон досить добрий, хоч і не такий ефективний, як хотілося б. Збільшення частки української пісні та мови в радіоетері відбуватиметься поступово: протягом першого року з моменту набуття чинності закону частка пісень державною мовою становитиме 25 відс., починаючи з другого року 30 відс., й аж з третього року дійде до 35 відс. Тобто справа, як на українську мовну реальність рухатиметься дуже повільно. Але, з іншого боку, саме такою є європейська норма. 35-відсоткові квоти діють на польську пісню в Польщі, на словацьку у Словаччині, і т. д.

Поступове, розтягнуте на три роки збільшення квот стосується і радіопрограм українською мовою. Протягом першого року з моменту набуття чинності цим законом мінімальна частка ведення радіограм державною мовою становитиме не менше, ніж 50 відс., протягом другого року – не менше, ніж 55 відс., і з третього року – не менше, ніж 60 відс.

За невиконання вимог закону, організація, яка веде радіомовлення, повинна буде сплатити грошову кару у розмірі 5 відс. від загальної суми ліцензійного збору ліцензії на мовлення.

6 липня Президент України Петро Порошенко підписав цей важливий для української культури документ.

Закон досить добре зустріли в мистецьких середовищах України. Наприклад, знаменитий співак і композитор Тарас Петриненко, чия пісня „Україна“ стала мовби неофіційним українським славнем, висловився так: „Я сприймаю цей крок Верховної Ради як перемогу. Не дуже велику, та все ж перемогу. Це лише перший крок. Далі чимало залежатиме від свідомості власників ФМ-станцій чи музичних телеканалів. Якщо доведеться з-під ломаки вибивати в них вконання закону, то процес, звичайно, затягнеться і триватиме довго й нудно. При цьому говоритимуть, що це недемократично і що взагалі неправильно, але... Нам конче треба іти на такі кроки, щоб зберегти свою національну ідентичність“.

А загалом ми погоджуємося з авторами Звернення громадських активістів і експертних середовищ, які закликають сьогоднішню українську владу до ухвалення нового мовного закону, котрий би запобігав розколам в суспільстві за етнологістичною ознакою і відночас раз і назавжди захистив би українську мову як основу національної безпеки суверенної української держави.

ІСТОРІЯ

Слідчі КГБ мають нові посади

Василь Овсієнко

Уперше я був заарештований у селі Ташань на Переяславщині 5 березня 1973 року. Якраз на 20-річчя смерті Сталіна. Справу мою вів капітан Леонід Берестовський. Той самий, який „зламав“ талановитого поета-шістдесятника Миколу Холодного, якого заарештували 20 лютого 1972 року, налякали „психіатричкою“, і він написав (чи підписав) покаянного листа „На терези совісті“ в газету „Літературна Україна“.

Лист був написаний кагебістською мовою: „Потрапивши під згубний вплив буржуазної пропаганди, ідейно ворожих нашому ладові творів так званого „самвидаву“, з яким я знайомився через таких осіб як Михайло Горинь та Олександр Сергієнко“. А далі – імена Івана Світличного, Євгена Сверстюка, Бориса Антоненка-Давидовича, Оксани Мешко, Івана Гончара. Недарма в 1992 році М. Холодний назвав свій творчий вечір „Я помер 1972 року“. І в цій „смерті“ великою мірою винен слідчий Л. Берестовський.

Про слідство Іван Русин розказував мені: „Він мене арештовував. Цупкий такий, був тоді ще лейтенантом, дві зірочки мав. Але як же він старався! Зараз він працює в юридичній консультації адвокатом. Ми з ним часто зустрічаємось на Золотоворітській. Тепер він такий патріот! Якось ми зустрілися, якраз коли вшановували Олену Телігу. Так він каже, що як був хлопчиком, десь у 10-12 років, то носив на грудях значок з тризубом. А я йому кажу, що як же так – оте слідство і все?. „Це була робота, це була робота“. Але він дослужився до майора чи до підполковника, не знаю, бо я його в останні роки вже бачив у цивільному варіанті“.

Хто нині потребує адвоката – маєте в Інтернеті: Берестовський Леонід Павлович. Свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю ч. 109, видане 20 січня 1994 року уповноваженим органом Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури – Київською міською комісією.

Капітан Л. Берестовський навесні 1973 року звинуватив мене у проведенні антирадянської агітації і пропаганди через поширення літератури самвидаву та усні висловлювання. Я опирався, слідство йшло мляво. Тому через місяць Л. Берестовського замінив Микола Цімох. Теж капітан. Родом, як і я, з Житомирщини, на 10 років старший за мене.

Після мого останнього, 1988 року, звільнення я не шукав своїх кривдників. У інтернеті 2009 року знайшов про М. Цімоха: „Полковник юстиції. Боровся з організованою злочинністю, з корупцією. Має за це від СРСР орден „Знак пошани““.

Десь у середині квітня 1973 року М. Цімох сказав мені: „Людині властиво захищатись, а ви не захищаєтесь. Тут дехто сумнівається у вашій психічній повновартості. Доведеться проводити психіатричну експер-

тизу“. Отоді я по-справжньому злякався. Я знав, що це означає: запроторять тебе у психіатричну лікарню і ти у 24 роки станеш людиноподібним створінням. Це здалося мені страшнішим смерті. І я почав поступатися. А все ж таки влітку 1973 року мене повезли на психіатричну експертизу, яку провела Наталка Винарська. Я там пробув 18 діб. Лікарці, мабуть, не давали вказівки робити мене психічнохворим, то вона й не старалася. Поставила до мене загалом доброзичливо і зробила висновок, що я осудний.

Улітку 1976 року мене етапували з Мордовії до Києва в слідчий ізолятор. Запропонували покаятися в пресі – і мене достроково звільнять. Але я 20 серпня написав заяву, що під час слідства і суду визнав себе винним під психіатричним шантажем. Мене повернули в Мордовію. Звільнюючи 5 березня 1977 року, наклали адміністративний нагляд, за яким я не мав права виїздити за межі району, мусив бути вдома щоночі й щотижня їздив у міліцію на підписку. Це тривало до 8 лютого 1979 року, коли Радомишльський суд виніс мені новий вирок: три роки криміналу за „опір міліції“. Ніби я відірвав міліціонерові два гудзики від цивільного плаща, чого насправді не було.

9 червня 1981 року в кримінальний табір під Коростенем приїхав слідчий Управління КГБ Житомирської області майор Леонід Чайковський, який заявив мені: „Вирішено порушити проти вас нову кримінальну справу“. Я здогадався: моє ім'я з'явилося під документами Української Гельсінкської Групи. Л. Чайковський привіз мене в Житомирську тюрму і здав у камеру смертників. Вмуровані в долівку залізнi нари, потріпні двері, ланцюг для приковування смертника, у коридорі – пси. Коли я через кілька днів подякував Л. Чайковському за цікаву екскурсію, він удавано здивувався і відбрехався: „То в них, може, не було вільної камери“.

За кілька днів я мав з Л. Чайковським принципову розмову. Він запропонував мені написати покаянну заяву до обласної газети. Я вибрав 10 років ув'язнення, п'ять років заслання та „почесний титул“ особливо небезпечного рецидивіста.

1995 року я почув, що в Житомирі помер начальник обласного управління Служби Безпеки України полковник Іван Юдін і на його місце мають призначити Л. Чайковського. Я написав листа голові СБУ: кого ви призначаєте? Та він же боровся проти незалежності України. Прийшла чемна відповідь: ми вам співчуваємо, але Л. Чайковський тодішніх законів не порушував. Та порушував! Пишу Президентові Леонідові Кучмі: таких не можна допускати до охорони нової держави, проти якої вони боролися. Відповідь прийшла знову з СБУ, але вже не така чемна. Л. Чайковський відбув на цій посаді три роки і вийшов на пенсію.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

АКТУАЛЬНА ПОДІЯ

„Просимо пробачити кривди,
заподіяні нашим братам-українцям
польськими руками“

Польські політики, журналісти і громадські діячі відповіли на лист українців, в якому йдеться про взаємне прощення злочинів часів Другої світової війни. Лист є відповіддю на звернення Президентів України Леоніда Кравчука та Віктора Ющенка, єрархів Українських Церков, громадських діячів до польського суспільства із проханням пробачити українські провини перед поляками. Пропонуємо Вашій увазі польський лист-відповідь (без скорочень).

Брати українці, у 1894 році, під час з'їзду польських та українських літераторів й журналістів у Львові, поет, письменник та мислитель Іван Франко сказав: „На цілу Слов'янщину немає двох таких народів, котрі б у політичній та духовній площині так міцно зрослися із собою, так численні мали взаємні зв'язки, проте, незважаючи на це, так сторонилися один одного, як поляки та українці“.

З часом, на наше спільне нещастя, відстороненість замінили ненависть й націоналізм, а також їхній гіркий плід — злочин — який спільно пережили поляки та українці на Волині та східній Галичині, на Холмщині, і Бещадах та на Перемишльській землі.

Тим більше нас тішить Ваш лист, зі знаменними словами „пробачаємо та просимо про вибачення“, у якому не ухиляється від відповідальності за кривди, завдані полякам у сорокових роках минулого століття.

Ми також віддаємо честь жертвам братовбивчих польсько-українських конфліктів.

Дякуємо за Ваш лист та просимо пробачити кривди, заподіяні нашим братам українцям польськими руками. Перед нами подібну думку висловили представники польської Католицької Церкви, до взаємного пробачення наші народи гаряче закликав Папа Іван Павло II.

Заради поєднання невтомно працювали Єжи Гедройць та Яцек Куронь, а також президенти наших країн, не забуваймо їхню спадщину.

Провина вимагає належної сплати, якою у відносинах між нашими народами є витворення справжнього братерства. Наперекір польській та українській малодушності, у добрі, але також у злі часи, котрі, можливо, приходять до нашої спільної Європи, що їй загрожують націоналізми та російський імперіалізм.

Загрози легше пережити разом. Ми й надалі захоплюємося вами та солідаризуємося у боротьбі з агресором, котрий вже понад два роки окупує частину української землі, прагнучи не допустити втілення вашої мрії про життя в об'єднаній Європі.

Лех Валенса – лідер першої „Солідарності“, лауреат Нобелівської премії миру, колишній президент Польщі

Александр Квасневський – колишній президент Польщі

Броніслав Коморовський – колишній президент Польщі

Влодзімеж Цімошевич – колишній прем'єр-міністр

Анджей Олеховський – колишній міністр закордонних справ

Адам Ротefeld – колишній міністр закордонних справ

Радослав Сікорський – колишній міністр закордонних справ

Павел Коваль – колишній віце-міністр закордонних справ

Гжегож Схетина – голова партії „Громадянська платформа“

Малгожата Кідава-Блонська – віце-речник Сейму

Ружа Тюн – депутат Європейського Парляменту

Адам Шляпка – депутат від партії „Сучасна“

Матеуш Кійовський – голова Комітету захисту демократії

Владислав Фрасинюк, голова першої „Солідарності“, колишній політичний в'язень, депутат

Збігнев Буяк – провідник першої „Солідарності“, колишній політичний в'язень, депутат

Збігнев Янас – провідник першої „Солідарності“, колишній депутат

Богдан Ліс – провідник першої „Солідарності“, колишній політичний в'язень, депутат

Януш Онишкевич – речник першої „Солідарності“, колишній міністр національної оборони

Генрик Вуец – член керівництва першої „Солідарності“,

колишній політичний в'язень, колишній депутат

Іражина Станішевська, провідник першої „Солідарності“,

ув'язнена під час Воєнного стану, колишній депутат

Анджей Вельовейський – колишній депутат, сенатор,

депутат Європейського Парляменту, католицький діяч

Адам Міхнік – головний редактор видання „Gazeta Wyborcza“

Єжи Бачинський – головний редактор тижневика „Polityka“

Богуслав Хработа – головний редактор видання „Rzeczpospolita“

Томаш Ліс – головний редактор тижневика „Newsweek Polski“

Лешек Яжджевський – головний редактор журналу „Liberte!“

Ярослав Куіш – головний редактор Інтернет-тижневика „Kultura Liberalna“

Кароліна Вігура – соціолог, Варшавський університет, „Kultura Liberalna“

Славомір Сераковський – головний редактор видання „Krytyka Polityczna“

Северин Блюмштайн – голова Товариства журналістів

Анджей Северин – актор, режисер, директор Польського театру у Варшаві

Гжегож Гауден – колишній директор Інституту книги

Казімеж Сова – римо-католицький діяч, публіцист

Томаш Достатні – домініканець, публіцист

Людвік Вісьневський – домініканець, університетський душпастир,

колишній діяч антикомуністичної демократичної опозиції

Станіслав Опеля – єзуїт, колишній провінціал Мазовецько-великопольської

провінції Товариства Ісуса

Анджей Стасюк, письменник, видавець

Моніка Шнайдерман – видавець

Павел Смоленський – репортер, лауреат Нагороди польсько-українського поєднання

Марек Бейлін – публіцист видання „Gazeta Wyborcza“

Войцех Мазярський – публіцист видання „Gazeta Wyborcza“

Данута Куронь – громадська діячка

Кшиштоф Старовський – громадський діяч, співзасновник Громадянського комітету

солідарності з Україною

Іза Хрусьлінська – публіцистка, учасниця польсько-українських громадських ініціатив.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Дбають про сеньйорів

Хочу подякувати керівникам Об'єднання Українців Америки „Самопоміч“ Олегові та Оксані Лопатинським та Ірені д'Алесіо, які кожного року дбають про старших осіб, влаштовують прогулянки, кожного тижня у вівторок проводять руханку, а опісля – гуртки гачкування, на яких сеньйори виплітають шапочки та інші речі для сиротинців в Україні. Гуртками керують Ніла Онуферко, О. Лопатинська та І. д'Алесіо.

У червні сеньйори мали прогулянку до монастиря св. Йосафата, де о. Емільян Дорош відслужив Літургію, а потім був обід та різні розваги. Також у червні для сеньйорів був святковий обід в ресторані. Кожного року у листопаді проводиться День Подяки. Директор кредитівки „Самопоміч“ Богдан Курчак оплачує обіди для сеньйорів, влаштовується художня частина. В грудні на Різдвяне свято ми маємо можливість відвідати Радіо-Ситі. Минулого місяця Текля Гусак відзначала своє 100-річчя, то подружжя Лопатинських придбало для неї великого торта, а Розі Мендес з міської ради жінок вручила їй грамоту-вітання.

Дарія Рекуча,
Нью-Йорк

Маємо усі 70 чисел часопису

В Австралії побачило світ 70-те число журналу української громади „Прозріння“, який видає його засновник і головний редактор Федір Габелка, який у своєму вельми поважному віці (йому майже 100 років) продовжує плідно працювати для української національної ідеї. У міргородській бібліотеці ім. Галини Король є всі 70 чисел цього видання.

Анатолій Сазанський,
Міргород, Полтавська область

Це було не в Ріміні

Фотографія, яку переслав до газети („Свобода“, 3 червня) Михайло Дзіман, неправильно ідентифікована. Це не полонені дивізійники в Ріміні 1945 року, бо уніформи забагато „модифіковані“. Може це цивільні особи? А весільна пара в центрі і один англійський офіцер? Незнана відзнака на лівому рукаві кількох осіб. Всього цього в Рімінському таборі ч. 1 1945 року не було. Не можу відважитися сказати, хто і де на фотографії, особисто нікого не впізнаю.

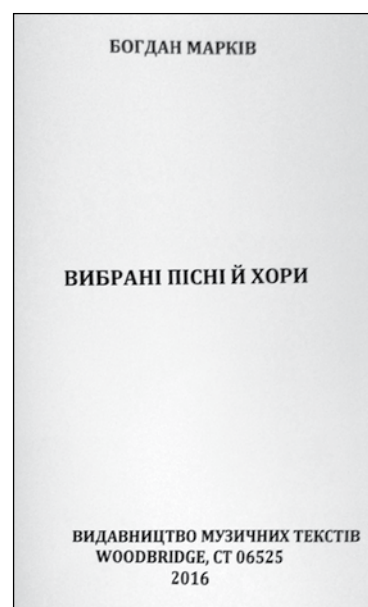
Мирослав Кулинич,
колишній „рімінець“,
Нью-Йорк

Видано збірку пісень

Повідомляю диригентів, співаків і хористів про появу 12 пісень для вокалу дуету, терцету, або хору до різних ювілейних свят на честь наших поетів, політичних постатей та розвагових пісень композиції Богдана Марківа.

Дуети і терцети можна співати також одним голосом. Кілька старих хорів знайшли нову гармонізацію, а у стрічкові пісні внесене нове аранжування для різноманітності та зацікавлення виконавців й слухачів. Партитуру можна набути у автора, висилаючи 20 дол. на адресу: Bohdan Markiw, 126 Newton Rd., Woodbridge, CT 06525.

Богдан Марків,
Вудбрідж, Конектикат

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Музей діаспори розповідає про закордонних українців

Левко Хмельковський

НЬО-ЙОРК. – 30 червня в приміщенні Наукового Товариства ім. Шевченка відбулася зустріч з директором Музею української діаспори Оксаною Підсухою. Тема її виступу: „Музей української діаспори. На шляху до створення в столиці України наукового та музейного центру українців світу“.

Вона розповіла про історію та сучасне життя музею, представила його постійну колекцію, виставки та проекти, а також бачення майбутнього розвитку цього унікального закладу як потужного наукового та музейного центру українців світу. Презентація супроводжувалася показом прозірок і була проведена за сприянням НТШ та Української Вільної Академії Наук (УВАН).

Музей був відкритий 29 травня 1999 року за державною програмою „Закордонне українство“, яку 24 вересня 2001 року затвердив Президент України Леонід Кучма. Спершу нову установу назвали Музеєм культурної спадщини, але тепер дали їй більш доцільну назву – Музей української діаспори. Музей діяв успішно під керівництвом першого директора Володимира Тихенка, проте в наступні роки став занепадати і міг зникнути, але у 2014 році його очоли-

Учасники зустрічі в Науковому Товаристві ім. Шевченка. В центрі – Оксана Підсуха. (Фото: Володимир Давиденко)

ла діяльна киянка Оксана Підсуха й надала установі новий імпульс до життя.

О. Підсуха здобула фах мистецтвознавця в Київській консерваторії, має значний досвід видавничої та журналістської діяльності. Разом з нею в музеї працюють мистецтвознавці Анна Лексина, Наталія Білоус, Наталія Прокопчук, мовознавець Марія Дендебера.

Для фінансової підтримки музею утворено Міжнародний благодій-

ний фонд світових українців „Діаспора“, який очолили Юлія Ковальська, голова Федерації шахів України, підприємець Віктор Капустін та О. Підсуха.

Музей розмістився у старовинній садибі дипломата Петра Веселицького, збудованій в 1785 році у Липках – аристократичному районі міста. Його експозиція розповідає про художників, хормайстрів, письменників, поетів, хореографів та співаків, які переважно народилися й навчалися в Києві, а потім були змушені його залишити. Музей знайомить українців з художньою спадщиною своїх земляків, які працювали в еміграції. Музей також містить книги, особисті речі, світлин та документи видатних представників закордонного українства, зокрема родини Кричевських, Олекси Булавицького, Людмили Морозової та інших. Є також колекції народного одягу, монотипії та емалей, народної ікони, документальної фотографії української діаспори в Австралії, книги письменниці Докії Гуменної, колекція писанок Ніни Булавицької.

У меморіальній залі Сержа Лифаря виставлені особисті речі та фотографії славного танцівника. Окрему залю присвячено піаністові-віртуозові Володимирові Горовицю, який також народився в Києві, а згодом прославив Україну в усьому світі. Відвідувачі можуть пере-

глянути фотоматеріали, які розповідають про українські театральні колективи з США, Франції, Австралії.

Окрім постійної експозиції, музей влаштовує персональні та тематичні виставки. Кияни і гості столиці відвідали виставки „Наш Сікорський“, „Двічі через океан“, „Філософія міграції“. За проектом „Родина в музеї“ відбуваються фестивалі „Вербна неділя“ і „Коли ми були козаками“, для дітей влаштовується дійство „Український герой“, проведено також три благодійних акцій „Гостини у діаспори“.

Лише у 2015 році музей відвідали близько 7,000 гостей. Багато з них побували на аукціоні картин, переданих музеєві з США Катериною Кричевською-Росандіч. До аукціону було видано каталог „Династія Кричевських“, який сам по собі є мистецькою пам'яткою.

На зустрічі в Нью-Йорку О. Підсуха (вона прилетіла з дочкою Лесею) розповіла про матеріальні потреби музею, старовинна будівля якого потребує оновлення, заклала присутніх фінансово допомагати музеєві і передавати особисті архіви, книги і мистецький дорожок закордонних українців. Адреса музею: Музей української діаспори, вул. Бандери, 406, Київ, 01015 Ukraine. Електронна пошта: museum.diaspora@gmail.com. Тел.: (380-44) 280-6418.

Музей української діаспори в Києві.

Владика УПЦ США відвідали українців в Австралії

Марічка Галабурда-Чигрин

СІДНЕЙ, Австралія. – Митрополит Української Православної Церкви США Антоній і Єпископ Даниїл 2 липня прилетіли в Австралію, щоб взяти участь в 18-му Єпархіяльному Соборі. 3 липня в Церкві св. Афанасія Владика Даниїл відслужив Літургію. Сослужив йому о. Михайло Соломко, настоятель парафії Української православної церкви св. Миколая з Канбери.

Присутнім був і Митрополит Антоній. Владика Даниїл молився разом з вірними за дітей в Україні, за військовиків, які на війні боронять цілісність України.

Митрополит Антоній бував в Австралії кілька разів, бо був певний час правлячим Єпископом для православних в Австралії й Новій

Зеландії. Він відомий й шанований в Австралії.

Владика були присутні на відзначенні в Домі Співки Української Молоді (СУМ) 75-ої річниці проголошення Акту відновлення Державності 30 червня 1941 року в Львові. Відзначення відкрив Ярослав Дума, який прочитав привіт Проводу ОУН з цієї нагоди. Маркіян Стефанишин з Осередку СУМ у Сідней виголосив доповідь.

Владика Даниїл також привітав присутніх. Він бував в часі подій на Майдані в Києві і згадав кілька епізодів, які там пережив. Владика Даниїл подякував М. Стефанишинові за змістовну доповідь. Був висвітлений документальний фільм „Зима у вогні“, який цього року був номінований на голлівудську премію Оскара.

Митрополит Української Православної Церкви США Антоній (в центрі) і Єпископ Даниїл (перший зліва) серед українців Австралії.

У Сиракюзі відбувся випускний вечір Школи українознавства

Людмила Осів

СИРАКЮЗ, Нью-Йорк. – Школа українознавства ім. Лесі Українки матуральним іспитом закінчили семеро студентів. Випускний вечір відбувся 21 травня у парафіяльній залі Македонської православної церкви св. Георгія. Жовто-блакитні повітряні кульки прикрасили святкові столи. Величності святу додав синьо-жовтий прапор та вишиті рушники. Учні, батьки, вчителі та гості були одягнені у вишиванки, що надавало випускному вечору надзвичайної урочистості.

Ведучими вечора були учениці Вікторія Дорош та Анастасія Яворська. Пролунали акорди козацького маршу і до залу увійшли випускники Христина Адам, яка народилася у Львові, Олег Борисюк, народився в Нью-Йорку, Діана Осів, народилася в Тернопільській області, Вікторія Пісьо, народилася в Тернополі, Марія Троянович, народилася у Сиракюзі, Назарій Трут, народився в Тернопільській області, Ірина Чушак, народилася в Дрогобичі. Їх провели їхні батьки за руки. Вони захоплюються спортом, чудово співають, грають на музичних інструментах, танцюють, складають вірші, пишуть пісні, малюють, а головне – люблять Україну.

Випускників вітали наймолодші школярі Софійка Масна та Олександр Яворський. Під звуки української мелодії на вишитому рушнику вони піднесли хліб випускникам, які цілували його, передаючи один одному.

Національний гімн України співали всі присутні у залі. Парох церкви св. Івана Хрестителя о. Михайло Досяк провів молитву та благословив дітей, а о. Володимир

Пісьо зі сльозами радості (серед випускників були його онук і онука) у своєму слові підкреслив значення української мови на чужині для кожного з випускників та всієї української спільноти.

До привітального слова запросили директора школи та вчительку української мови Світлану Бігґс, яка вказала на важливість української школи для кожного свідомого українця, підкреслила сумлінне приготування дітей до іспитів, подякувала дорадникові Шкільної ради Українського Конгресового Комітету Америки Миколі Дуплякові і передала вітання від нього випускникам. Далі вона вручила випускникам дипломи та чудові подарунки – писанки, які власними руками зробила вчителька культури та

літератури, мисткиня Анна Перун.

Спогадами про випускників поділилася Розі Фрушелло, яка веде садочок. Вона своїми жартами прикрасила святковий вечір. Найкращим учителем для дітей стала їхня опікунка Мирослава Чушак. Недарма учні називали її клясною мамою. Зворушливі слова її неможливо було слухати без сліз.

Випускники привітали своїх учителів, подякували Р. Фрушелло, Лесі Пісьо, С. Бігґс, М. Чушак, Олександрові Степанюкові, А. Перун та Світлані Бідній. Опісля випускники разом з вчителями закружляли у танці під мелодію відомої „Пісні про вчительку“.

У вітальному слові від батьків Наталі та Віктора Борисюків прозвучали напутні слова для дітей

та слова вдячності для вчителів. Разом з словами подяки до батьків прозвучала в дарунок пісня, а згодом випускники запросили своїх батьків на зворушливий шкільний вальс.

Хвилиною мовчання присутні вшанували пам'ять героїв, загиблих за волю нашої України.

У сценці „Прощання із дитинством“ випускники на мить повернулися у своє дитинство, отримали від нього подарунки та попрощались з ним. Учениця Каміла Шпак виконувала роллю Дитинства, з якою чудово впоралась.

З нагоди свята молодші школярі подарували випускникам пам'ятні дзвінки та незабудки. А потім для них пролунав востаннє шкільний дзвінок у виконанні Софійки Смачило та Натанієла Голя.

На закінчення програми виступив сумівський танцювальний ансамбль „Одеса“ під керівництвом Славки та Христини Бобецьких. Приємне враження справили гумористичний виступ гурту „Кумці з села“ (С. Бідна, Тетяна Дако, Людмила Осів, Оля Пелешко, Наталія Трут). Вони розважали присутніх дотепними жартами, піснями та танцями, які виконували разом з випускниками. Гурт сподобався всім. Після урочистої частини відбувся святковий бенкет, а згодом забава.

Фотографії випускників від народження і до наших днів, які оформив і демонстрував на екрані Василь Троянович (його доня теж випускниця), могли оглядати присутні протягом всього вечора. Він приготував оголошення, програми, запрошення. Допомогала йому дружина Валя – вчителька християнської етики.

Випускники Школи українознавства ім. Лесі Українки в Сиракюзі (зліва): Марія Троянович, Діана Осів, Назар Трут, Вікторія Пісьо, Олег Борисюк, Христина Адам, Ірина Чушак. (Фото: Василь Троянович)

В обороні...

(Закінчення зі стор. 2)

Конституційний статус української мови нехтують чимраз більше державних службовців і політиків найвищого рангу. Дійшло до того, що Міністер внутрішніх справ України, навіть програвши суди, і далі публічно виступає російською мовою – попри те, що його обов'язком є вживати українську мову як мову офіційного спілкування під час виконання ним службових обов'язків. При цьому співробітники МВС перекладають кожний виступ міністра державною мовою і надсилають громадянинові, позов якого задовольнив український суд.

Подібна позиція найвищих посадових осіб заохочує державних службовців середньої та нижчої ланок, посадових і службових осіб органів місцевого самоврядування свідомо порушувати статтю 10-ту Конституції України та цілеспрямовано застосовувати юридично нікчемний акт з метою запровадження російської мови замість державної. Така практика порушує права громадян України на користування державною мовою в усіх сферах суспільного життя на всій території України і є неприпустимою.

Посадові та службові особи органів державної влади, які під час виконання службових обов'язків нехтують вимоги положення частини першої статті 10-ї Конституції України, не відповідають завданням посадам і підлягають звільненню.

Висловлюючи глибоку стурбованість таким ставленням нинішньої влади до державної мови в Україні, громадські організації, експерти, окремі члени Координаційної ради з питань застосування української мови в усіх сферах суспільного життя України при Міністерстві культури України закликають органи державної влади забезпечити додержання конституційних гарантій щодо всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на всій території України. Першим кроком

у цьому напрямі має стати ухвалення нового мовного закону з метою запобігання подальшому розколу суспільства та усунення загроз національній безпеці України.

З огляду на викладене вимагаємо:

1) від Президента України – припинити антиконституційну практику призначення на посади в Адміністрації президента України осіб, які не застосовують українську мову як державну, та зобов'язати посадових і службових осіб інших органів державної влади неодмінно вживати українську мову під час виконання ними службових обов'язків;

2) від Прем'єр-міністра України – забезпечити розроблення та ухвалення програми підтримки розвитку і застосування української мови відповідно до вимог рішення Конституційного суду України від 14 грудня 1999 року ч. 10-рп/99 (справа про застосування української мови) та положень Концепції державної мовної політики, затвердженої Указом Президента України від 15 лютого 2010 року ч. 161/2010;

3) від голови Верховної Ради України – якомога швидше забезпечити започаткування процесу розроблення та ухвалення нового мовного закону;

4) від голови Конституційного суду України – почати невідкладно розгляд подання 57 народних депутатів України про неконституційність закону „Про засади державної мовної політики“.

Голова Координаційної ради з питань захисту української мови при Київській міській організації товариства „Меморіал“ ім. Василя Стуса **Тарас Марусик**;

Професор Національного університету „Києво-Могилянська академія“, Надзвичайний і Повноважний Посол України **Володимир Василенко**;

Професор Національного університету „Києво-Могилянська академія“ **Лариса Масенко**;

Професор Київського національного універ-

ситету ім. Тараса Шевченка, академік Академії наук Вищої школи України, заступник голови Всеукраїнського товариства „Просвіта“ **Олександр Пономарів**;

Професор Київського міжнародного університету, заслужений діяч науки і техніки України, член Центрального правління Всеукраїнського товариства „Просвіта“ **Іван Ющук**;

Директор Всеукраїнського громадського руху „Не будь байдужим!“ **Оксана Левкова**;

Керівник громадської організації „Незалежні“ **Святослав Літинський**;

Громадянський рух „Відсіч“, член Експертної комісії з питань розповсюдження фільмів при Державному агентстві України з питань кіна **Сергій Оснач**;

Професор, декан філологічного факультету Львівського національного університету ім. Івана Франка, перший заступник голови Всеукраїнської асоціації викладачів української мови і літератури **Ярослав Гарасим**;

Співкоординатор руху „Простір свободи“ **Тарас Шамайда**;

Експерт Центру міжнародного захисту прав людини Національного університету „Києво-Могилянська академія“ **Олексій Курінний**;

Директор Інституту української мови Національної академії наук України, професор **Павло Гриценко**;

Громадський діяч, засновник ініціативи захисту прав україномовних „И так поймут!“ **Роман Матис**;

Професор, завідувач катедри видавничої справи та мережевих видань Київського Національного університету культури і мистецтва **Микола Тимошик**.

СОЮЗІВКА ВЛАШТУВАЛА 10-ИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

Хор „Думка“ виступив разом з квартетом бандуристок. (Фото: Христя Сизоненко)

На відкритті фестивалю виконали гимни Святослава Качарай і Андрій Гавданович під музику Василя Попадюка. (Фото: Христя Сизоненко)

На святі побували гості з Союзу Українок Америки. (Фото: Христя Сизоненко)

Виступає музичний гурт „Удеч“. (Фото: Христя Сизоненко)

„Гопак“ у виконанні Академії танцю ім. Роми Прийми-Богачевської. (Фото: Христя Сизоненко)

Академія танцю ім. Роми Прийми-Богачевської показала „Закарпатський танець“. (Фото: Христя Сизоненко)

Бандурист Віктор Мішалов. (Фото: Христя Сизоненко)

У змаганні з поїдання вареників, яке провів Алекс Гутмахер, переміг Володимир Любчик. (Фото: Оксана Третьяк)

Співає Оксана Муха. (Фото: Христя Сизоненко)

На сцені – Іво Бобул. (Фото: Христя Сизоненко)

Співак Віктор Павлик. (Фото: Христя Сизоненко)

Скрипаль-віртуоз Василь Попадюк. (Фото: Христя Сизоненко)

Вокаліст-музикант Олег Скрипка. (Фото: Христя Сизоненко)

З гітарою співав „Фома“ (Сергій Фоменко) (Фото: Христя Сизоненко)

Дощова погода не зашкодила святковому настроєві гостей. (Фото: Оксана Третьяк)

НОВИНИ НАУКИ

Києво-Могилянська академія відкрила Центри психологічної реабілітації

Марта Фаріон

КИЇВ. – У 2015 році Національний університет „Києво-Могилянська академія“ заснував два Центри психологічної реабілітації, один в Києві, куди тисячі біженців втекли з охопленого війною сходу, а другий в Слов'янську, населення якого першим пізнало гіркий смак війни влітку 2014 року і потім надало притулок іншим українцям з навколишніх міст Донеччини, які зазнали ще більш потужних руйнувань ніж Слов'янськ.

Д-р Сергій Богданов, керівник Центрів психологічної реабілітації, в США відомий, як Центр посттравматичних стресових розладів (Post Traumatic Stress Disorder Centers – PTSD), розповів: „Я народився у Слов'янську. Коли сепаратисти захопили моє рідне місто і мої батьки та племінники були вимушені переїхати до Києва, я зрозумів, що війна прийшла надого. Мої земляки, яким довелося пережити військові дії, ще довгий час будуть страждати від наслідків жорстокості та насильства, що ввійшли до їх життя і назавжди змінили його. Психологічні травми, про які сторонній спостерігач навіть не буде мати гадки, зламують життя багатьох родин, викличуть психічні хвороби і поведінкові розлади у дітей, спричинять безліч конфліктів“.

Д-р С. Богданов здобув вчений ступінь у Медичному університеті Відня, а тепер є викладачем катедри психології Києво-Могилянської академії. Він є сертифікованим експертом з посттравматичного лікування, і входить до складу низки експертних груп під керівництвом Всесвітньої організації охорони здоров'я та ЮНІСЕФ. В Україні д-р С. Богданов є провідником у впровадженні високих стандартів підготовки професіоналів, що спеціалізуються у психологічній допомозі дітям, підліткам, родинам та демобілізованим воїнам, які постраждали внаслідок стресових переживань під час війни на сході України.

Під керівництвом д-ра С. Богданова, починаючи з листопада 2014 року, команда спеціалістів провела низку якісних та кількісних досліджень в межах країни, але передусім у Донецькій і Луганській областях, серед дітей, переселенців і ветеранів війни. Результати показали, що симптоми психологічної травми спостерігаються у різних категоріях населення. 25 відс. опитаних переживають значний травматичний стрес, яка проявляється у нав'язливих спогадах про жахливі події та униканні всього, що нагадує про пережите. У найгірших випадках такі симптоми призводять до ізоляції і неможливості брати участь у звичайному соціально-

му житті.

Якщо рік тому тільки 36 відс. дітей відповідали, що вони не отримували жодної підтримки з боку дорослих відразу після травматичних подій, то в 2016 році ця цифра підскочила до 50 відс. Більше того, якщо два роки тому 80 відс. дітей стверджували, що вони можуть впоратися зі стресом самотужки, то у 2016 році це рівень знизився до 50 відс. Діти відчувають емоційний біль через втрату членів сім'ї і друзів, зміну міста проживання та звичного їм середовища. Багато хто з них відчуває себе ізольованим, незважаючи на значні зусилля з боку громад, які їх приймають.

Центри академії беруть участь і в спільних дослідницьких програмах, зокрема зі Школою охорони громадського здоров'я при Університеті Джонса Гопкінса в США та українськими університетами. Останнє якісне дослідження, яке було фінансовано фондом USAID із запобігання тортур, показало, що дорослі переселенці, які сьогодні мешкають в різних містах України, а також демобілізовані учасники антитерористичної операції, теж, як і діти, страждають від психосоціальних наслідків військового конфлікту.

Пріоритетним для керівництва центрів є забезпечення високої якості послуг українцям, які через війну опинились у нестабільній і

вразливій життєвій ситуації. Завдяки підтримці міжнародних жертводавців всі послуги залишаються безкоштовними. З моменту свого створення в 2015 році центри отримали міжнародну підтримку з боку Посольства Німеччини та Німецького гуманітарного фонду, Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), Європейського Союзу, ЮНІСЕФ, Malteser International та Міжнародного медичного корпусу, багатьох місцевих добровільних організацій і приватних осіб в Україні.

Ця фінансова підтримка дозволила фахівцям Центру лише протягом останніх 10 місяців навчити понад 3,000 вчителів, психологів, соціальних працівників та представників шкільної адміністрації у Донецькій, Дніпровській, Запорізькій, Луганській та Харківській областях. Близько 250 дорослих і дітей отримали психотерапевтичну допомогу у Києві і Слов'янську.

Д-р С. Богданов зауважив: „Мабуть, мені випало не випадково народитись у Слов'янську. Так вже вирішила доля, що я буду одним з тих, хто допомагає людям зі сходу України на їх шляху до відновлення свого життя“.

Марта Фаріон – адвокат, живе в Чикаго, президент Києво-Могилянської Фундації в Америці.

Діти в Центрі психологічної реабілітації в Слов'янську.

Андрій Мелешевич, президент Національного університету „Києво-Могилянська академія“ (зліва) і Сергій Богданов, директор Центрів психологічної реабілітації. (Фото: Оксана Савицька)

Чого хоче Вікторія...

(Закінчення зі стор. 3)

сі маневру не буде, як і немає його в Б. Обама. Тому він дуже хоче закрити українське питання до осені. Як закрити – питання десяте.

По-друге, проведення виборів на непідконтрольних Києву територіях і публічне оголошення про припинення конфлікту додає переваг кандидату від демократів на виборчих перегонах. Аргументація наступна: ми, демократи, проти воєн – але за ефективну зовнішню політику, яка відстоює інтереси Америки у всіх кутках світу. Приклад – Україна. Сторони конфлікту помирилися або принаймні закопали топір війни.

І по-третє, у В. Нуланд є особиста мотивація закрити українське питання. Вона вибудовує непогану кар'єру. Працювала у Китаї, Росії, Європі, при НАТО. Є людиною амбітною, і зупинитись на статусі офіційного уповно-

важеного Держдепартаменту не збирається. На мою думку, очолити Державний департамент після осінніх виборів – це для неї завдання-мінімум. А завдання-максимум – взяти участь у виборах як віце-президент. І в разі перемоги стати другою за важливістю посадовою особою США.

Для цього В. Нуланд слід старанно попрацювати. І вона це робить. Доводить свою ефективність та здатність вирішувати міжнародні проблеми з дотриманням інтересів США саме в Україні.

От тільки чи враховуються при цьому інтереси України?

Уявімо собі, що ми погоджуємось на вибори до виведення російських військ та перекриття кордону. Цим легалізуємо бойовиків та сепаратистів. А далі, у разі нового протистояння, ми вже не зможемо апелювати до світової спільноти за допомогою – бо це вже буде наш внутрішній громадянський конфлікт.

Саме такого стану речей й дома-

гається Кремль. Невже цього не розуміє В. Нуланд? Чи вона свідомо нав'язує такий сценарій Києву? Навіть якщо уявити, що Верховна Рада ухвалить закон про вибори на окупованому Донбасі, це перемістить конфлікт зі сходу у центр України.

За моєю інформацією, певна концепція, як має виглядати цей законопроект, напрацьована у Мінську. Але від концепції до законопроекту – відстань як від Парижу до Мінська пішки.

Офіційний Київ зобов'язаний непохитно стояти на своєму: вибори необхідні – але тільки після виведення російських військ, перекриття кордону, закону про амністію та запевнення безпеки.

Закон про амністію має усунути від можливості для легалізування ватажків так званої Донецької і Луганської „народних республік“ та осіб, які чинили злочини. Усі інші можуть бути амнестованими та брати участь у виборах.

Демократичні вибори для сходу світяться лише тоді, коли там будуть хоч найменші ознаки цієї демократії.

Ми маємо переконати В. Нуланд, що прийняття закону про вибори без виконання цих умов – не просто спровокує загострення політичної ситуації в Україні, а приведе до дестабілізації. Себто, „закрити українське питання“ прийняттям пропозицій від представника Державного департаменту США просто не вийде. Це принесе лише нові проблеми усім, крім В. Путінові, у тому числі й новому президентові США та його віце-президентові або Держсекретареві, яким може стати В. Вікторія.

Донбас потрібно повертати на наших, українських умовах, а не за зовнішніми сценаріями з сумнівним результатом.

„Українська правда“, 23 червня

Володимир Манько – український політичний експерт, Київ.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Висловлене і невимовне у віршах Василя Махна

Микола Галів

НЬО-ЙОРК. – В Українському Інституті Америки відбувся літературний вечір українського поета Василя Махна. Не будучи критиком і загалом не належачи до письменницького середовища, я був так приємно заторкнутий почуттями, що не міг не поділитися своїми враженнями з читачами „Свободи“. Однак, подія сталося ще 28 лютого, але звітувати про неї виявилось нелегкою справою, бо йшлося про дуже цікаве і дуже складне літературне явище – про модерну поезію.

В. Махно презентував дві книжки „Ровер: вірші та есеї 2011-2014“ (2015) і „Єрусалимські вірші“ (2016). За віком поет належить до молодшої генерації, хоч не так давно у родинному і дружньому колі йому співали, з нагоди півстоліття, „Многая літа“. Та вже задовго до цього ювілею він здобув собі, навіть на тлі загальноукраїнської літератури, ім'я знакового автора. Його поетична, прозова і драматургічна творчість у вищій мірі унікальна, її нема з чим порівнювати і, мабуть, не один раз слухач чи читач опиняється у скрутному становищі, коли треба напружувати всі емоційні та інтелектуальні сили, щоб збагнути і до самої глибини сприйняти текст.

Проте саме завдяки цій оригінальній глибині творчості В. Махна відома не тільки в західній українській діаспорі і в Україні, але й у міжнародному літературному житті.

Його запрошують на письменницькі фестивалі і зустрічі-читання під час міжнародних культурних форумів, його поезію чули в Колумбії і Нікарагуа, Єрусалимі, Берліні і Белграді, Любліні і Кракові.

Однак, повернімося до програми згаданого літературного вечора. Модератором його був Остап Кінь. Привітавши аудиторію, він докладно представив поетичну творчість В. Махна, назвавши твори, що мали бути читані українською й англійською мовами.

Може, не лише мені пригадалось, як колись, ще за активного творчого життя Об'єднання Українських Письменників на еміграції „Слово“, яке у цій же історичній залі Українського Інституту Америки збиралося з різних важливих культурних нагод. Читалися лекції, звучали найновіші поезії, прозові твори, п'єси. Слідом з'являлися друком цікаві літературні збірники. Серед постійних учасників виділи літературні аси: Євген Маланюк, Григорій Костюк, Юрій Шевельов, Василь Барка, Остап Тарнавський, Вадим Лесич, Леонід Лиман, Микола Шлемкевич, Уляна Старосольська, Богдан Кравців. Б. Кравців один з перших відкривав діаспорі шістьдесятників в Україні. Юрій Лаврінченко – Дивнич – „хресний батько“ поетичної „Ньюоркської Групи“, відомої такими незабутніми іменами, як Богдан Бойчук, Юрій Тарнавський, Богдан Рубчак, Віра Вовк, Емма Андієвська, Юрій Соловій, Арка Оленська-Петришин й інші.

Пізніший член групи Марія Ревакович своєю прекрасною працею, задокументувала діяльність групи. Об'єднання мало філії у різних країнах західної півкулі і начисляло майже 200 членів. На форумах Об'єднання приїжджали письменники з Канади Улас Самчук, Яр Славутич, з Мюнхену – Іван Кошелівець, Емма Андієвська, з Буенос-Айреса – Віра Вовк й інші. Велими помітними у цьому творчому гроні були неперевершені гумористи Микола Понеділок і Іван Керницький-Ікер. З дітройтського олімпу

унікальний художник-сатирик, критик Едвард Козак-Еко у своєму знаменитому журналі „Лис Микита“ жорстко і влучно розставляв всі крапки над „і“.

На жаль, Об'єднання „Слово“ закінчило організоване життя з відходом у Божі засвіти останньої голови, Уляни Старосольської.

Згідно з легендою, Фенікс згоряє, а з попелу постає новий птах, який символізує творчість у нових вимірах. Такою виявилась українська література, яку розстрілювали, рубали, засиляли, забороняли, а вона, мов Фенікс, відроджується, росте і розвивається.

У цьому ключі, на мегалітературно-поетичному світовому форумі Нью-Йорку Феніксом став В. Махно, народжений у Чорткові на Тернопільщині. Приїхавши з України у США, В. Махно як поет не згубився, а створив свій літературний світ. Це не було легко. Він почав писати не про те, що залишив в Україні, хоч, звичайно ж, зберігав це в серці. Писав про побачені гігантські обрії різноманітного безупину вируючого великого Нью-Йорку, і створив свій драматургічний твір „Коні Айленд“. У новому світі – у Нью-Йорку – знаходить втрачене і майстерно віддзеркалює долю загубленої і незахищеної людини. Про неї колись писав у „Листах до приятелів“ український філософ М. Шлемкевич.

До речі, В. Махно, запізнаючись з містом-велетнем, знайшов у ньому не тільки інших поетів-українців – Ірину Забитко, Аскольда Мельничука, Дзвіню Орловську, Олександра Мотилу, Ю. Тарнавського – а й багатьох своїх американських ровесників і цікавих авторів, разом з ними улаштував спільні вечори на „Бавері“, чи в „Корнелія стріт кафе“, де звучали поезії, україномовні й англійські.

В. Махно звичайно декламував виразно, барвисто, а англійський переклад не менш успішно читав перекладач О. Попович. Так на зорі ньюоркської творчості утверджував себе поет з Чорткова.

Своєрідною прелюдією до читання „Єрусалимських віршів“ були розміщені на стінах інститутської залі картини художника, вихідця з Києва Йоганана Петровського-Штерна. Відкриття виставки картин відбулось напередодні літературного вечора.

Й. Петровський-Штерн був провозитим поета В. Махна в Єрусалимі. Без історика Штерна поет Махно міг загубитись в історичному лабіринті Вічного Міста.

Й. Петровський-Штерна – син літературознавця Мирона Петровського, який у 1960-ті роки належав до київської групи інтелектуалів, разом з Андрієм Білецьким, відомим дисидентом Леонідом Плющем, Леонідом Грабовським, Юрієм Щербаком, Вадимом Скуратівським й іншими мужніми особистостями, які не бажали брати участі в офіційному радянському мистецькому житті.

У Київському національному університеті ім. Шевченка, а згодом у Москві та Єрусалимі, Й. Петровський-Штерн вивчав філологію. Докторську дисертацію захистив з сучасної єврейської історії у Брандейському університеті у штаті Масачусетс. Тепер є професором історії у Північно-західному університеті, у Чикаго. Він автор багатьох наукових праць і водночас – унікальний художник.

Не є для нього чужою й українська тематика. Тут можна назвати картину „Голодомор“, у якій художник осмислює українську трагедію. Вражаюча картина „Шоа“, не дозволяє забути про

Голокост.

На такому тлі відбувались читання поезій В. Махна. Автор читав українською мовою, в англійському переклад – О. Попович, Ольга Гарасимів, Алі Кінсела й О. Кінь.

Ось початок „Першого псалму“ з „Єрусалимських віршів“:

*Господи – знаю, що час Твій у Тебе краду
брами усі зачинено – яку ж Ти відкрив?
як пережити ніч в Гетсиманському саду?
шелест тривожить горлицю молоду
яку Ти тримаєш ніжно за двійку її крил...*

П'ята строфа „Першого псалма“:

*і якщо дозволиш написати оцей псалом
і питати про те, що за печатями і ключами
я хотів би бути сторожовим псом,
при рудій траві що стирчить за селом
перед заходом сонця за Твоїми плечами ...*

*якщо б знати який Ти приймеш псалом
при горі за містом чи навіть за селом
і кого Ти вибрав собі у півчі
хто достойн співати псалми а хто стих
бо хто нас овець – той напевно їх стриг
і тримає голос як паламар свічі.*

Поет проголошує свої індивідуальні псалми, розкриваючи широку панораму метафор, і питає – хто їх буде читати?

*бо минає життя навіть у цьому таксі
заливаються пагорби світлом усі
і трамвай як тромбон сипле звуки
знаю: у місті Твоєму співають і печуть
і молочні ріки по меді течуть
і медові псалми півчим в руки*

Не менш поліфонічно прозвучала поема „Париж“ й інші вірші. Треба підкреслити, що літературна творчість В. Махна – це нова поезія, поезія ХХІ ст. Він нікого не наслідує – є сам собою. І саме цим його творчість здобула собі незаперечне визнання у міжнародному поетично-літературному світі. Його твори перекладені на різні мови.

Проза В. Махна хоч і не менш витончена, все ж більш доступна і зрозуміла для пересічного читача, але водночас у ній надзвичайно багата лексика. Хочеться читати. Крім інших прозових творів, включених до книжки „Ровер“, таким магнетним виявився невігданий, автобіографічний твір під назвою „Кури не літають“. Це розповідь про маленьке село Базар, у якому виростав поет. „...Був час, коли базарські пагорби були найвищими і найзеленішими. А Джуринку я носив за пазухою, як знайдені у траві перепелені яйця. І дощі приходили до нас, як на Покрову гості; і сніги паслися на берегах Джуринки...“. Далі розгортається барвіста оповідь про фільварок, про його власника, еспанця з походження, Фердинанда Респалдізу. Автор розкриває історично глибоку генеалогію Респалдізи, а в ній бачимо й самого автора – Василя Махна, який зумів поєднати нібито не поєднані Чортків і Нью-Йорк.

У недавньому інтерв'ю письменник зізнався: „Я глибоко переконаний, що саме з локальних, незначних деталей твориться універсальність життя і універсальність письма“.

Нью-Йорк

Альянс пообіцяв...

(Закінчення зі стор. 1)

французький президенті потім говорили, що шість провідників працюють над „дорожньою картою“ для досягнення постійного миру в Донбасі, який необхідний для проведення виборів там впродовж найближчих кількох місяців.

В цей же час, у Німеччині партнери по коаліції Канцлера Ангели

Меркель дедалі гучніше наполягають на необхідності повернутися за стіл з Росією і критикують плани НАТО розмістити війська в східній Європі. „Мені не подобається те, як ми постійно погіршуємо наші відносини з Росією“, – сказав віце-канцлер і голова Соціал-демократичної партії Німеччини Зігмар Габріель.

Інший сигнал обережності „відлиги“ у відносинах з Москвою надходить від плянів провести зустріч представників НАТО і Росії в Брю-

сселі, щоб поговорити про Україну. Це буде друга така зустріч за останні два роки після того, як Росія окупувала Крим. Тим часом, Є. Столтенберг допустив надання Україні летального озброєння країнами НАТО. Столтенберг також висловив занепокоєння загостренням ситуації в зоні АТО і в черговий раз закликав сторони до виконання Мінських домовленостей.

Нагадаємо, раніше керівники країн-членів НАТО у підсумко-

вій декларації саміту у Варшаві заявили про свою прихильність політиці відкритих дверей. „Ми віримо в єдину, вільну і мирну Європу. НАТО буде надавати більше підтримки Україні і Грузії, і продовжувати допомагати Молдові. Ми будемо поглиблювати наше взаємодія з партнерами в Чорному та Балтійському регіонах і західних Балканах“, – йдеться в документі.

„Дзеркало тижня“ 11 липня

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Відбулася всеукраїнська проща

Всеукраїнська проща до Страдча. (Фото: Марта Осадца)

Марта Осадца

ЛьВІВ. – 26 червня відбулася традиційна Всеукраїнська проща до Страдча, присвячена дню мирянина. Очолив прощу Патріярх Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) Святослав.

Почалася проща з села Ямельня, з місця, де були замордовані блаженні УГКЦ о. д-р Микола Конрад і дяк Володимир Прийма. Сталося це 75 років тому, 26 червня 1941 року. На місці мученицької смерті блаженних була відслужена Панахида за загиблими.

У Страдчі усі чекали на прибуття Патріярха Святослава, якого чисельно згромаджені вірні зустріли оплесками і вигуками „Вітаємо!“.

Опівдні розпочалася Архиерейська Літургія, у якій співслужили Митрополит Львівський Ігор Возняк, Митрополит Тернопільсько-Зборівський Василь Семеник, Єпарх Сокальсько-Жовківський Михайло Колтун та Єпископ-помічник Івано-Франківської архієпархії Йосафат Мошчак.

Наприкінці Митрополит Львівський привітав Патріярха Святослава з 22-річчям ієрейських свячень, котрі він отримав з рук Владика Мирослава-Івана Любачівського саме 26 червня 1994 року. На закінчення усі заспівали „Боже, Великий, Єдиний“.

Потім вирушили на Страдецьку гору помолитися на могилах блаженних о. д-ра М. Конрада і В. Прийма.

Вели мову про майбутнє фльоти

Олександр Калько

ЧЕРКАСИ. – День Військово-морських сил (ВМС) України відзначили у Черкаському національному університеті ім. Богдана Хмельницького. Круглий стіл „Військово-морська фльота України: історія, сьогодення, перспективи“ провели 29 червня з ініціативи університету, обласної організації Співки офіцерів України, Крайово-

го товариства Українського козацтва та Осередку Наукового Товариства ім. Шевченка (НТШ) у Черкасах.

Привітав учасників зустрічі про ректор з наукової, іновативної та міжнародної діяльності Сергій Корновенко.

Голова Осередку НТШ у Черкасах, проф. Віталій Масненко зазна-

(Закінчення на стор. 15)

Учасники зустрічі (зліва): капітан третього рангу Олександр Калько, командир тральщика „Черкаси“ капітан другого рангу Юрій Федаш, заступник командира батальйону морської піхоти майор Олександр Нікіфоров, курсант Військово-морської академії старший матрос Олександр Красюк.

Свято хорової пісні провели у Пирогові

Олександр Вівчарик

КИЇВ. – 28 червня, саме на День Конституції України, в Національному музеї народної архітектури та побуту, що в селищі Пирогів під Києвом, відбулося свято патріотичної хорової пісні „Червона калина“.

Пирогів – то немовби машина часу, яка переносить в минуле України. Колись тут була монастирська пасіка. Місцеві люди кажуть, що це благословенна земля. Музей національної архітектури та побуту був заснований у 1969 році, однак перших відвідувачів прийняв через сім років.

З того часу на його території площею понад 150 гектарів зосредили понад 200 різних будівель, які символізують регіони й історичні періоди України. Найстаріша хата датується 1587 роком. Під час прогулянки гості можуть відвіда-

ти Полісся, Поділля, Карпати, Наддніпрянщину, Полтавщину, південну Україну. Всі ці регіони представлені в музеї.

Основна його цінність полягає, мабуть, у природності – прогулюючись чималою територією, гості можуть насолодитися українською природою, познайомитися з фольклором і культурою країни різних століть. У селищі відбуваються театралізовані дійства, народні гуляння під час свят. Отже, музей показує життя українського народу в ті часи, коли, власне, і співали пісні, які нині співають народні хори, що приїхали на фестиваль.

На святі в Пирогові виступили гості з мого міста Сміли – народний самодіяльний ансамбль козацької пісні „Заграва“ (художній керівник Володимир Голубничий) і творчий аматорський колектив „Родовід“ (художній керівник Людмила Хавренюк).

Співає хор ветеранів з Волині. (Фото: Олександр Вівчарик)

Майстриня привезла розпис в Галичину

Олександр Костирко

СТРИЙ, Львівська область. – З мисткинею Людмилою Луців я зустрівся 19 травня у залі при краєзнавчому музеї „Верховина“, де проводяться виставки відомих художників України. Саме була виставка творів Л. Луців, а в сусідній залі – виставка витинаток та картин її дочки Віталії.

Після закінчення школи Л. Луців вирішила залишитись в рідній Петриківці, відомій своїми розписами. Пішла працювати в майстерню петриківського розпису. Два роки була художницею, але дізналась про художній технікум в Миргороді, у якому отримала професію технолога-кераміста і була направлена працювати на Будянський фаянсовий завод на Харківщині.

Познайомилась з майбутнім чоловіком. Одружились та переїхали до Петриківки, а звідти – на батьківщину чоловіка, в Стрий. Її запросили вчити молодь в місцевому художньо-професійному училищі. Це було в 2001 році. Тепер її роботи є в колекціях в Україні і за кордоном.

Дочка теж виявила хист до малювання, закінчила це ж училище. Збиралася до Інституту прикладного та декоративного мистецтва Львівської національної академії мистецтв, але

Майстриня Людмила Луців. (Фото: Олександр Костирко)

помер батько і цей намір довелося відкласти.

Майстриня подумки часто повертається до рідної Петриківки, її історичного минулого. Легенди пов'язують виникнення Петриківки з іменем гетьмана Петра Кальнишевського. Тричі на рік сюди приїздили люди на ярмарок, щоб придбати розмальований дерев'яний та керамічний посуд, бандури та прядки, скрині й скарбнички, вишиті скатертини та рушники з соковитим за кольоритом квітково-рослинним орнаментом.

Злітають з лакованих тарелей і ваз казкові жар-птиці, досягає червона калина, розквітає купальським цвітом буйна папороть. І творять усі ці дива жителі Петриківки. Все це тепер малює майстриня з Стрия Л. Луців.

ПОСТАТІ

Д-р Петро Дудик боровся за чистоту мови

Ярослав Стех

Серед визначних наукових та громадсько-політичних діячів, яких повоєнна хуртовина розвіяла по широкому світі, варто пом'янути добрим словом педагога, великого захисника української мови Петра Дудика, який прийшов на світ 10 червня 1926 року в селі Косинь, Люблінського воєводства. До 1939 року йому вдалося закінчити п'ять класів сільської школи, де навчання велось тільки польською мовою.

П. Дудик не вмів читати і писати українською мовою, не знав про Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесю Українку. Про те, що він – українець, дізнався тільки в 1942 році, коли почав навчатися в Холмській українській гімназії, де працювали професори Львівського університету, які з різних причин опинилися за межами Української РСР. У Холмському

соборі виголошував палкі проповіді Єпископ Іларіон (Іван Огієнко), який любив повторювати: „Бог і Україна – це найвище і найцінніше добро кожного українця, а наша мова – це наша релігія, дух нашої державності і наше найцінніше майбутнє”.

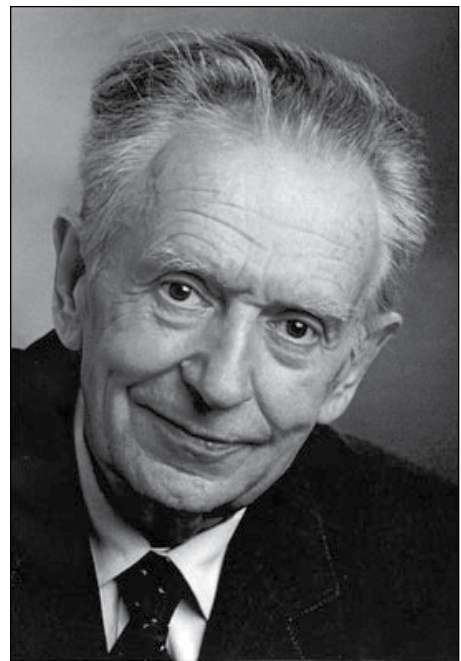
У важких обставинах П. Дудик з родиною переїхав 1945 року з Польщі в Україну. Батьки пішли працювати в колгосп, а йому пощастило стати студентом учительського інституту, який з відзнакою закінчив у 1947 році. Півроку працював учителем української мови і літератури в Рівненській фельдшерсько-акушерській школі.

Одружившись, переїхав до Дніпропетровська (зараз Дніпро), де за два з половиною роки екстерном закінчив з відзнакою університет і став аспірантом Інституту мовознавства ім. Олександра Потебні. Після закінчення аспірантури, працював у

Полтавському педагогічному інституті ім. Володимира Короленка. В 1974 році П. Дудик захистив докторську дисертацію і став відомим в Україні лінгвістом, підготував цінні монографії з української мови.

П. Дудик у своєму науковому доробку мав понад 200 публікацій, 15 із них – це монографії, підручники, посібники. Підготував шість кандидатських дисертацій та докторську (усі успішно захищені). Брав активну участь в організації і проведенні різного рівня наукових і науково-методичних конференцій в університетах.

Вчений дбав про мовну чистоту, виступав проти російщення. Всі роботи П. Дудика пройняті палкою любов'ю до краси природи рідного краю, а зокрема до української мови. 23 січня 2013 року на 85-му році життя у Вінниці зупинилося серце талановитого науковця П. Дудика.

Петро Дудик

Обговорили патріотичне виховання дітей та молоді

Учасники круглого столу Молодіжного Націоналістичного Конгресу. (Фото: УІС)

КИЇВ. – 6 липня в прес-центрі Української інформаційної служби (УІС) відбувся круглий стіл „Національно-патріотичне виховання дітей та молоді: реформування чи профанація? Проміжні підсумки виконання органами державної влади указу президента”.

Організував зустріч Молодіжний Націоналістичний Конгрес (МНК), щоб з'ясувати стан та оприлюднити проміжні результати виконання органами державної влади указу президента України „Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді” та рівень їхньої взаємодії з недержавними громадськими організаціями.

В круглому столі взяли участь Ігор Артюшенко – народний депутат України, голова Міжфракційного депутатського об'єднання „За національно-патріотичне виховання”, Сергій Пархоменко – МНК, Іван Бех – директор Інституту проблем виховання і його заступник Жанна Петрочко, Тарас Гребеняк з громадської організації „Українська справа”, Олена Охрімук з Українського інституту національної пам'яті та інші.

І. Артюшенко зазначив, що через розпорошеність функцій між різними підрозділами, зокрема в Міністерстві освіти і науки, гальмується процес здійснення заходів з національно-патріотичного виховання. Він наголосив на потребі негайного створення координаційного міжвідомчого Центру з питань національно-патріотичного виховання.

Було відзначено саботування окремих центральних органів виконавчої влади виконання указу.

Учасники круглого столу вирішили звернутися до Віце-прем'єр-міністра України В'ячеслава Кириленка з проханням вжити додаткових заходів для ефективного виконання указу президента, зокрема звернутись з пропозицією до Міністерства економічного розвитку та Міністерства фінансів надати додаткове фінансування для створення окремих підрозділів в органах виконавчої влади, що відповідали б за сферу національно-патріотичного виховання дітей та молоді.

УІС

Вели мову...

(Закінчення зі стор. 14)

чив, що тема розмови особливо актуальна нині, коли Україна формує нову армію та флоту. Він зазначив: „У нас є той потенціал, який дозволить захистити нашу державу, її громадян і стати членом європейської спільноти. Але для цього важливо знати нашу історію та військові традиції”.

Представник обласної організації Співки офіцерів України і викладач кафедри військової підготовки університету капітан третього рангу Олександр Калько

зазначив, що російська агресія проти України стала тим „крижаним дощем”, який змусив керівництво держави переглянути стратегію розвитку Збройних сил України, відродження військово-морського потенціалу держави.

Про історію української військової флотії розповів професор кафедри історії України Юрій Присяжнюк.

Виступив перед земляками Олександр Красюк із села Боровикового, що на Звенигородщині, який у 2014 році під час підняття російського прапора на пляжу академії ім. Нахімова в Криму разом з кількома курсантами заспівав

гимн України. Нині він курсант факультету військово-морських сил Національного університету „Одеська морська академія”.

Легендарний командир незламного тральщика „Черкаси”, почесний громадянин міста Черкаси, капітан другого рангу Юрій Федаш виступив з доповіддю про бойову діяльність кораблів 5-ої бригади у лютому-березні 2014 року та перспективи розвитку флотії, розповів про її значення для зміцнення обороноздатності, відновлення територіальної цілісності України, окреслив також шляхи поповнення корабельного складу та морського озброєння Украї-

ни, яка нині значно поступається російській Чорноморській флотії.

Про ВМС в умовах російської агресії та окупації Криму у 2014 році розповів легендарний морський піхотинець, майор Олексій Нікіфоров, випускник Черкаського національного університету, який на той час був заступником командира батальйону, забльокваного російськими військами.

Викладачі військової кафедри університету привітали гостей та висловили упевненість у майбутньому Збройних сил України, ряди яких і самі незабаром поповнятимуть, готуючи старшин запасу.

РІДНІЙ ШКОЛІ УКРАЇНОЗНАВСТВА,

м. ПАССЕЙК, НЮ ДЖЕРЗІ

ПОТРІБНІ НА РОБОТУ

КВАЛІФІКОВАНІ ВЧИТЕЛІ.

ПРОХАННЯ ЗГОЛОШУВАТИСЬ ПО

ТЕЛ. 201-602-5787, Е-ПОШТА ridnashkolapassaic@gmail.com

РІДНА ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА

м. ПАССЕЙК, НЮ-ДЖЕРЗІ

проводить набір учнів віком від 4-16 років на 2016-2017 н.р.

Заняття проводять кваліфіковані вчителі.

Навчання починається 10 вересня.

КОНТАКТУЙТЕ – ми завжди раді вас чути:

тел. 201-602-5787

е-пошта; ridnashkolapassaic@gmail.com

У нас завжди знайдеться цікава інформація для вас.

ПОДОРОЖІ

НА БЕРЕГАХ ПЛЯШІВКИ І КАЛІНІВКИ

Володимир Рожко

Село Теслугів на Волині лежить на правому березі річки Пляшівки, яка творить тут великий став, що оточує своїми водами острівце під назвою „Замок”, де в давню добу було городище наших далеких пращурів. Вчителька місцевої школи Надія Дикун-Павлюк вважає, що село отримало свою назву від теслярів, вихідців з сусіднього містечка Крупець, які оселилися над Пляшівкою.

Перша писемна згадка про село відома з 1545 року. За ревізією Луцького замку села Теслугів, Вовкові, Рогізно разом з містечком Крупець належали до Михайлової Свинюської, яка була забор'язана утримувати сама одну городню Луцького замку, а враз з іншими навколишніми власниками ще дві. З писемних джерел відомо, що в Теслугів було добре розвинене ремесло – водяні млини, олійні, крупорушки. На землях Теслугова згадуються кургани „Велика могила” та „Сторожовище”. Ці кургани наводять на думку про велике спільне поховання загиблих в бою або ж померлих під час епідемії жителів навколишніх сіл.

Окремою сторінкою в історії села є урочище „Замок” на штучному насипаному острові. Тут було вибудовано дерев'яний замок, оточений земляними валами, які пізніше були замінені мурованими, а оборонний замок перетворений шляхтичами Журавницькими на палац. Саме в замок на випадок небезпеки зна-

Став на річці Пляшівці. (Фото: Олег Сироватко)

ходили притулок і захист не лише власники, а й їхні піддані.

Важливою пам'яткою Теслугова була мурована ратуша, що її згідно з усними джерелами вибудувала цесарівна Марина Мнишек, донька Сандомирського воеводи Єжи Мнішека і дружина цесаревича Дмитрія, який в історію Московської імперії увійшов як „Лжедмитрій”. Пізніше в Ратуші розміщувалося волосне правління, учнівський гуртожиток народного училища, пошта, етапна тюрма.

Засновники і будівничі замку вибудували дерев'яний храм св.

Дмитрія Солунського у 1873 році старанням тодішнього настоятеля Лукіяна Матусевича. Однак на храмі є таблиця з написом, що церква збудована у 1905 році. Престол храму було освячено в ім'я св. Трійці. Станом на 1889 рік село мало 119 дворів, 908 парафіян, до храму приписана церква Різдва Пресвятої Богородиці, дерев'яна, невідомо ким і коли побудована в селі Корито, а також при вході до сільського кладовища – капличка св. Марії Магдалини (1872 року), побудована парафіянами в пам'ять чудесного позбавлення від епідемії.

При церкві зберігалась велика бібліотека, каталог на книги якої було складеної 1887 року, багатий архів, серед документів якого зберігалися грамоти, акти власників села, церковний літопис, метричні книги. Обіч церкви була дерев'яна дзвіниця з шістьма дзвонами місцевого виробництва лубенських людвісарів, які в селі Липа біля Мирогощі мали свої людвісарні.

Національний дух в храмі зберігався і в 1920-1930-их роках, коли Волинь і Підлісся окупувала Польща. Під час московської червоної окупації було ліквідовано всі парафії, а священники і вірні опинилися в концтаборах і тюрмах.

Нині в селі церква св. Трійці належить до Української Православної Церкви Московського Патріархату (настоятель о. Олексій Павлюк), а новозбудований храм св. Дмитрія – до УПЦ Київського Патріархату (настоятель о. Роман Миськів).

Прадавнє село Вовкові і Рогізно лежать по обох берегах річки Калінівки, правої притоки Стиру. Свою назву село Вовкові отримало від вовчих згай на місцевості, покритій тоді лісами, а коли ліси були вирубані і землі перетворені на родючі поля, вовки стали рідкістю.

Вовкові є дуже старою оселею, згаданою в 1459 році в привілеї великого князя Лева Свидригайла, яким він підтверджував права монастиря св. Василя в Луцьку на маєток, наданий святині ще князями Мстисла-

(Закінчення на стор. 17)

Отримайте більше з УНСоюзом

3%

5-РІЧНИЙ

3.5%

7-РІЧНИЙ

4%

9-РІЧНИЙ

ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО НАС:

888-538-2833

- Без додаткових адміністративних оплат від продажу і збереження
- 10% можна вибрати без штрафу
- Мінімальна сума вкладки тільки \$1,000
- Довгострокове переривання контракту (вибір грошей) можливе за умов:
 - Поліса дотримується до кінця терміну
 - У випадку тяжкої недуги
 - Вимог старечого дому
 - Медичних видатків, пов'язаних з нещасними випадками

* Відсотки тільки на перший рік
Всі пенсійні рати підлягають змінам.
Не дійсні в усіх штатах.

Український Народний Союз, Інк.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054 • Загальні інформації: 800-253-9862 • Fax: 973-292-0900
www.UkrainianNationalAssociation.org • facebook.com/UkrainianNationalAssociation

НА БЕРЕГАХ...

(Закінчення зі стор. 16)

вом Володимировичем і Васильком Романовичом. Пізніше власником Вовковії і Рогізно був український шляхтич Данило Рогозинський і його брати. До Вовковіїв належала також чеська колонія Едвардівка, яку заснували чехи-колоністи в урочищі „Швайберовське”.

Важливим духовним осередком села був храм Чесного і Животворячого Хреста Господнього. Церква була вибудувана на місці попередніх і мала всі ознаки українських храмів.

Село Рогізно свою назву згідно з усними джерелами отримало від рогозу, яким були покриті долини річки Калинівки. Перша писемна згадка походить з 1545 року, коли в опису Луцького замку згадується городня Рогозинських з Рогозина і Вовковії.

Церква Різдва Пресвятої Богородиці була дерев'яна, трьохзрубна. На її місці пізніше побудовано мурований храм з дерев'яною дзвіницею. Станом на 1839 рік в селі було 59 дворів, 494 парафіян. Після вторгнення червоних „визволителів” від старовинних дзвонів на церкoviщі вчитель Володимир Возний знайшов лише уламки, на яких збереглися залишки барельєфів. Храм зачиняли більшовики у 1939-1941 роках, а розбили під час боїв.

Нинішню муровану святиню побудували селяни з настоятелем о. Віталієм Возним на місці давнього церкoviща, на якому збереглися кілька могил попередніх настоятелів.

Недільного ранку з моїм колишнім студентом Сергієм Хоміцьким і його другом, випускником Острозької академії В. Возним ми вирішили побувати в Теслугові, Вовковіях, Едвардівці, Рогізному.

У Теслугові від попередніх храмів нічого не лишилося, а від замку на острові лише назва. Довго стоїмо на Замковищі і милуємося зеленими лугами за Пляшівкою, далекими лісами. Сонячний теплий ранок міцно тримає в своїх обіймах цю чарівну землю, а навколишню тишу лише час від часу порушує голос зозулі, яка комусь лічить довгі роки життя.

Нас кличе дальша дорога, яка простелилася крізь поля до Бабиної гори і гори Касні. З них добре видно золоті бані Почаївського монастиря, їдемо польовими, ледь помітними дорогами до Вовковіїв і Рогізно. Перед нами велике кладовище з кам'яними й металевими хрестами – усе, що залишилось від минулої Едвардівки.

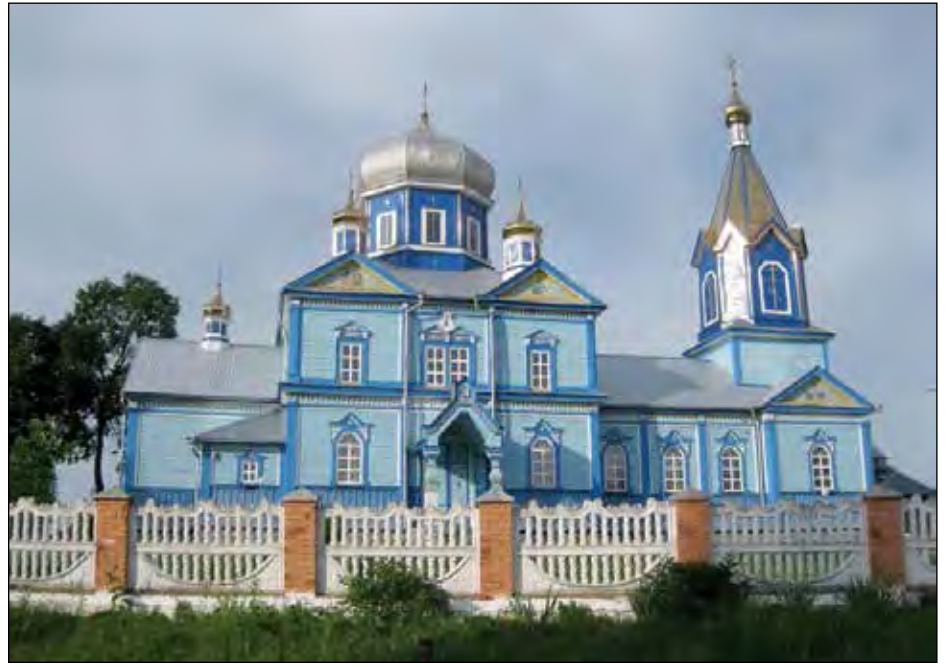
Сюди на прохання синів о. Віталія Сагайдаківського з Торонто, дід яких о. Епіфаній був настоятелем церкви у Вовковіях, я вже приїздив в пошуках слідів вихідця з цієї колонії (прізвища не пам'ятаю) юнака Тимофій. Саме 18-річний юнак Тимофій з Едвардівки врятувався від куль енкаведистів і врятував в січні 1940 року від смерті о. В. Сагайдаківського з родиною.

Велика побожність притаманна місцевим селянам. Недільного дня ми не зустріли нікого з них за працею в полі, на лугах. Храми в селах

Вовковії і Рогізно були заповнені. Парафії належать до УПЦ КП. Настоятелем церкви Чесного Хреста Господнього у Вовковіях є о. Миколай Іваник, Різдва Пресвятої Богородиці в Рогізно – о. В. Возний, які вірно і віддано служать Богові, Україні, рідному народу.

Біля церкви Чесного Хреста бачимо пеня в чотири людські обхвати від прадавнього ясеня, вік якого без сумніву 500-600 років. Ото ж церкoviще, на якому будувалися пізніші храми, належить до XIV-XV ст. Дорогою до Вовковіїв нагадую собі, що тут було до 20 курганів-могильників ще на початку ХХ ст. Їх поглинула доба Москви, коли розорювали навіть кладовища.

Дорогу до Луцька заповнили споминами про подорож з її пошуками і знахідками, які дозволять написати нові сторінки з минулого рідної землі.

Церква св. Трійці в селі Теслугові. (Фото: Володимир Рожко)

Apply Online
Selfreliance.Com/cards

VISA®

Platinum Choices

Виберіть собі Картку, що Вам найкраще підходить:

CASH BACK
Зворот готівки при закупах
11.9% APR*

RATE
Низька процентна ставка
9.9% APR*

POINTS
Пойнтс
11.9% APR*

Selfreliance.Com
2332 W. Chicago Ave. Chicago IL 773-328-7500

ARKA

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

*Річна процентна ставка (APR) від 1 грудня 2013 р. є 9.9% на Visa® Platinum low rate, 11.9% на Visa® Platinum Points та Visa® Platinum Cash Back. Пропозиція може бути змінена чи скасована у будь-який час. Зайдіть або зателефонуйте на безкоштовний номер телефону Самопоміч, 888-222-8571, щоб отримати найновіші ставки тощо.

Full Financial Services

5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 847-359-5911
302 E. Army Trail Rd. Bloomingdale IL 630-307-0079

734 Sandford Ave. Newark NJ 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ 973-887-2776

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

СТЕФАН ВЕЛЬГАШ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
STEPHAN J. WELHASCH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07922
Tel.: 908-508-1728 • Fax: (973) 292-0900
e-mail: swelhasch@gmail.com

Гуцул з великої букви

Аскольд Лозинський

18 червня на 64-му році життя, після тривалої хвороби відійшов у вічність в Австрії, де перебував на лікуванні, колишній (до 7 листопада 2013 року) голова Івано-Франківської обласної адміністрації Михайло Вишиванюк.

Українську громаду огорнув глибокий смуток, який відчутний також у діаспорі.

Я дружив з М. Вишиванюком. Ми зазналися через спільного друга, не потребували один одного для будь-якої справи і ніколи не просили один одного ласки. Однак, ми завжди відчували, що коли була б потреба, то один другому, напевне, допоможе. Це було внутрішнє відчуття, бо не було конкретної потреби. Нас єднали також спільні батьківщини. М. Вишиванюк був гуцул, а я бойко по батьковій лінії. Ми взаємно дружили, дискутували, інколи сварилися, але завжди один одного взаємно поважали та, відкрито кажучи, любили.

М. Вишиванюк був кременний, усміхнений, увічливий, завжди готовий стати у прислужі знайомим і незнайомим. Це був Гуцул з великої букви не тільки за походженням, але і по натурі! Це була людина, повна життя, задумів і плянування, як ці думи впровадити в життя. У наших розмовах ніколи не бракувало слів, емоцій, натхнення, відчаю. Нам взаємно підходило наше товариство і дружба. Мали ми також і спільних друзів. Він був господарем своєї землі, де він родився, виростав, працював.

Він служив народові, тобто допомагав своїм людям. Інколи ми дискутували по різних сторонах політики. Я йому говорив, що його зверхники далеко менш шляхетні, ніж він. Він казав, що то нічого,

Св. п. Михайло Вишиванюк

для нього справа не у позиції, що його моральний обов'язок допомагати своїм людям і це він робив, маючи посаду чи ні.

Як українець, він любив не тільки свої Карпати, але усю Україну. Він був господарем кожного заходу. Він людей зближував, включався у справи, які були далекими для нього, тільки тому, що він бачив важливість справи і хотів допомогти. Влаштував політичні зустрічі між людьми, далекими один від одного для зближення та співпраці, допомагав робити кіно, ставити музеї, влаштувати церкви в Україні та навіть у діаспорі.

Різні бувають люди, але найголовніше, щоб вони старалися робити добро. Це було кредо життя М. Вишиванюка.

Прощавай, Михайле! Побачимось знову, напевне! Мабуть Господеві потрібно було господаря для якогось важливого діла вгорі. Тому Він покликав так передчасно тебе. Напевне на Франківщині ще буде багато провідників. Ніхто не є незамінним. Але для мене залишиться в пам'яті Гуцул з великої букви – правдивий господар Франківщини.

Вічна тобі пам'ять, Михайле!

DNIPRO LLC.

• Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
• Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
• Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ 645 W. 1st Ave. Tel.: (908) 241-2190 (888) 336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave Tel.: (973) 916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: (215) 969-4986 (215) 728-6040
---	---	---

Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
"English through the Arts" - Центр Діяльності
Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

215 West 43 Street, Times Square, NY 10036
Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922

Info@sai2000.org • www.sai2000.org

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

*This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.*

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії,
- Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку.
Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога
вміст пакунка:
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., саламі - 3 ф.,
родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

Ділимося сумною вісткою, що 15 червня 2016 року в Trumbull, CT відійшов у вічність наш найдорожчий Батько, Дідь і Прадідусь

СВ. П.
ВОЛОДИМИР ТРОМСА

народжений 24 лютого 1918 року в Харкові, Україна, вдовець по св.п. Галині, яка померла у 2010 році.

Похоронні відправи відбулися 18 червня 2016 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишилися:

доньки: Ірена Турчак з чоловіком Любомиром
Оксана Ковч з чоловіком Романом

внуки: Андрій, Лесик і Марко Турчак
Аліса й Адріяна Ковч

Вічна Йому пам'ять!

Oblast Memorials
PO Box 746, Chester, NY 10918
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ
~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ
НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

LYTWIN & LYTWIN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

У світлу пам'ять

Христини Козак

відданого Головного Секретаря УНСоюзу,
довголітньої співробітниці та приятельки,
замість квітів на її свіжу могилу, складаю \$100
на пресфонд Свободи та The Ukrainian Weekly.

Шановній Родині, співробітникам
та всій Союзній громаді висловлюємо
щирі та глибокі співчуття.

Христю, пам'ять про Тебе залишиться завжди серед нас.

Вічна пам'ять!

Марта Лиско з чоловіком Дарком

Ділимося сумною вісткою що відійшла
у вічність в Jackson, Wyoming, наша дорога
мама, братова, тета і товаришка,

св. п.

ОЛЬГА МИРОСЛАВА ІВАСЕЧКО

28 серпня 1935 - 28 травня 2016

Скучатимемо і згадуватимемо її теплу і помічливу вдачу,
безмежну силу, щедre серце, дотепний гумор,
любов до природи і непереможний дух.

Нехай летить безмежно, в розширенні любови
і джерельного світла!

Служба Божа і похорон відбудуться у вересні в
Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя,
60 North Jefferson Road, Whippany, NJ.

Пожертви в пам'ять покійної можна зложити на підтримку
благодійної акції при церкві св. Івана в Ньюарку:
St. John's Church Charitable Program,
719 Sanford Avenue, Newark, NJ 07106

Вічна їй солодка пам'ять!

30 червня 2016 року минула
1-ша річниця відходу
у вічність у віці 93 років

св. п.

Романа Боднара

Роман народився в 1922 році недалеко
Львова в Україні. Його мрією було стати акто-
ром. Його батько був досвідченим музикан-
том і співаком. Друга світова війна знищила
його мрії. Роман з братом Іваном були в укра-
їнському підпіллі, та більшу частину війни
пережив в німецьких таборах праці. Свою
дружину Анну-Галину зустрів в українському
таборі для переселенців в Ашафенбургу, Німеччина, де народилася
їхня дочка Ольга. Молода сім'я була спонзорована в США групою
єпископальних жінок з Александрії, штат Вірджинія, де Роман удо-
сконалював свою майстерність як майстер-кравець. Сім'я переїхала
до Рочестеру після народження їхнього сина Богдана. Хоча народив-
ся католиком, п. Боднар перейшов на православну віру. Він присвя-
тив свої роки церкві і українським народним справам. Багато читав
та був в курсі всіх українських питань. Він продовжив музичну тра-
дицію своєї родини співом в церкві і народних хорах. Він зіграв важ-
ливу роль в будові Української православної церкви в Рочестері. У
своїх подорожах до України допоміг побудувати церкву в своєму рід-
ному місті та місті своєї дружини – Чернігові. Роман отримав медаль
від Патріярха Філарета під час візиту його преосвященства в США
за його працю для церкви в Україні. Його веселої вдачі і прекрасних
оповідань буде бракувати тим, хто його знав.

Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

У смутку залишилися донька Ольга Талин – актриса-співачка на
Бродвею, дружина Анна-Галина, якій 94 роки, син Богдан

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 4 липня 2016 року
відійшла у вічність дорога

св. п.

Ніна Курилко

наша найдорожча Мама і Бабуся
нар. 13 липня 1928 року в Кошманівці - Полтавська обл. в Україні.

Похоронні Відправи і Похорон відбулися 8 липня 2016 року
в Українській православній церкві св. Андрія Первозваного,
а відтак на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд-Бруку.

У глибокому смутку залишилися:

доньки - Діана Курилко
- Катерина Вовк з чоловіком Михайлом
син - Петро Курилко
внучка - Кеті Курилко

Родина щиро дякує всім за молитви і вислови співчуття.
Дякуємо всім, хто прибув відправити Покійну в останню путь.

Нехай земля буде їй легкою, а пам'ять вічною.

Пожертви в пам'ять Покійної можна складати на:

U.S. COMMITTEE FOR UKRAINIAN
HOLODOMOR-GENOCIDE AWARENESS 1932-33
311 Massachusetts Avenue, NE
Washington, DC. 20002

ПОДЯКА ВІД РОДИНИ КОЗИЦЬКИХ

Подяка усім, хто вшанував відхід із земного
життя у світ, де немає ні болі, ні печалі, нашої
Дорогої Дружини, Мами, Бабусі, Прабабусі,
Сестри та Братової, усіма улюбленої світлої
пам'яті Анни (Ганусі) із Зауличних Козицької,
яка упокоїлась у Бозі 25 березня 2016 року
у свято Благовіщення (за григоріанським кал-
ендарем).

Немає слів, щоб висловити подяку тим, кому
ще не подякували особисто за ваші молитви
та співчуття під час нашої скорботи. Всім, хто взяв участь у похорон-
них обрядах особисто, телефоном або поштою. Перш за все, склада-
ємо найбільшу подяку нашому душпастирові о. Кирилові за уділення
Святої тайни Єлеопомазання та батьківської опіки для нашої родини.
Преосвященним Владикам кир Павлові Хомницькому та кир Василеві
Лостенові за відправу похоронних обрядів у церкві, а також Владиці
кир Богданові Данилові за відправу Служби Божої у Клівленді. Щира
подяка за участь у відправі панахиди о. мітрату Іванові Терлецькому,
о. Василеві Гриньковому, о. Степанові Березі та о. Кирилові Ангело-
вому, церковним дякам Юрію Яновському, Стефанові Шкафаровсько-
му, д-рові Романові Літепелю та Богданові Балабанові. За професійне
проведення похоронних обрядів - Похоронному заведенню Whalen
& Ball Funeral Home. Також складаємо подяку всім отцям, які відпра-
вили Служби Божі за спокій душі покійної: о. д-рові Іванові Кашако-
ві, о. Юрі Годенчукові, о. Ігореві Мідзякові, о. Романові Малярчукові,
о. Едвардові Йонг-ві та о. Юрію Базилевському. А також Управі Дому
Спілки Української Молоді за підготовку перекуски у день панахиди.
Дякуємо всім за вислані квіти та за численні замовлені Служби Божі.
Також складаємо щирю подяку редакції „Нової Газети“, яка замість
кляксидри помістила односторінкову статтю, присвячену покійній.

На пожертви у пошану покійної на будову ліфта у церкві св. Михаїла
у Йонкерсі зібрано \$15,485. На потреби для поранених, вдів та сиріт
учасників АТО зібрано на ЗУАДК \$5,575.00.

Велика подяка належить нашому меру міста Майку Спану (Mike
Spano) і комісару поліції Чарльзу Гарднеру (Charles Gardner) за полі-
цейський супровід похоронного кортежу.

Усім Вам щиро дякуємо за Ваші молитви, пожертви та вислів пошани
покійній Ганусі. Хай вас Господь нагородить добрим здоров'ям. Низь-
кий уклін Вам.

З глибокою пошаною,
Володимир Козицький,

Сини з родинами:

Петро з Лілею, Орест із Марійкою, Роман із Лесею,
Брат Михайло із Марією Зауличною.

Шановні читачі!

**Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття
з приводу відходу своїх близьких і друзів,
не забувайте підтримувати видання тижневика
пожертвами на пресовий фонд!**

First time home buyer?

Qualify for a mortgage with

10% down

NO PMI

3.60%* APR

25 year fixed

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951.

MAIN OFFICE: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

E-mail: Info@selfreliancenyc.org; Website: www.selfreliancenyc.org

Outside NYC call toll free: 1-888- SELFREL

Conveniently located branches:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636

UNIONDALE: 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097

ASTORIA: 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458

LINDENHURST: 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

SRNYFCU NMLS# 699320

**10% down-payment required; 1-4 family owner occupied first home; no points; no Private Mortgage Insurance required; no prepayment penalties; 300 payments; \$5.06 cost per \$1,000.00 borrowed for 25 year term period. Interest rate may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Yield.*